

*Załącznik nr 2 do zarządzenia nr
Dyrektora Generalnego LP z dnia*

**KOMENTARZ
DO TREŚCI DOKUMENTACJI PRZETARGOWEJ**

WSTĘP

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm. – „PZP”) Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe („Lasy Państwowe”) zobowiązane jest do stosowania ww. ustawy do udzielania zamówień publicznych. Zamawiający (Lasy Państwowe) zobowiązany jest w ramach sprawowanego zarządu nad lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1153 z późn. zm.) do prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym w konsekwencji do kontraktowania umów na usługi leśne. Z uwagi na objęcie Lasów Państwowych zakresem podmiotowym PZP zawieranie tych umów następuje w jednym z trybów udzielania zamówień określonych w art. 10 PZP.

Wzór SIWZ (wraz z wzorem umowy) objęty zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych ma przyczynić się do wykształcenia jednolitych zasad udzielania zamówień publicznych w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych. Opracowana dokumentacja opiera się na założeniu pełnej transparentności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz zasadzie prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. Z tego też powodu dokumentacja została opracowana dla trybu przetargu nieograniczonego, jako trybu najpełniej wdrażającego ww. zasady. Po pewnych adaptacjach może być także wykorzystywana do przeprowadzenia postępowania w innych trybach udzielania zamówień, o ile zajdą ustawowe przesłanki zastosowania tych trybów.

Dokumentacja przetargowa została opracowana przy uwzględnieniu przyjętych w dniu 28 lipca 2015 r. przez Radę Ministrów zaleceń dotyczących stosowania klauzul społecznych przez administrację rządową przy udzielaniu zamówień publicznych, nakładających na instytucje administracji rządowej obowiązki w zakresie uwzględniania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych, Z tego też powodu, przewiduje się we wzorze SIWZ stosowanie kryterium pozacenowego w ramach którego Wykonawca zobowiązuje się do realizacji zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę zapewnia trwałość zatrudnienia, wzmacnia więź pomiędzy przedsiębiorstwem pracodawcy, a pracownikiem, jak również przeciwdziała wykluczeniu społecznemu. Pamiętać należy, iż polski ustawodawca w sposób szczególny traktuje stosunek pracy, czego wyrazem są normy konstytucyjne. Zgodnie z art. 24 Konstytucji RP praca znajduje się pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej. Działania Państwa i jego organów powinny, zatem zmierzać do ochrony miejsc pracy i promocji zatrudnienia. Ponieważ stosunek pracy, jako forma zatrudnienia, w największym stopniu chroni wykonywanie pracy w stosunku do innych form, w których praca może być wykonywana, to kryterium oceny ofert dot. realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy pracę, wpisuje w preferowany przez prawo polskie model szeroko rozumianej ochrony stosunku pracy.

Ponieważ w przeważającej większości jednostek Zamawiającego szacowana wartość zamówienia, którego przedmiotem są usługi leśne przewyższa kwotę 134 000 euro określoną rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1735) opracowana dokumentacja dotyczy postępowań o wartości powyżej. tzw. progu unijnego. Dokumentacja uwzględnia także specyfikę prawną zamówień na usługi leśne wynikającą z uznania ich za usługi niepriorytetowe w rozumieniu art. 2 pkt 10 PZP oraz przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i nie priorytetowym (Dz.U. z 2010 r. Nr 12 poz. 68).

Komentarz obejmuje dwie części: komentarz do części formalnoprawnej SIWZ oraz komentarz do wzoru umowy. W ramach każdej z części skomentowano poszczególne fragmenty dokumentów omawiając intencje, jaki przyświecały przy wprowadzaniu poszczególnych zapisów, wyjaśniając funkcjonowanie poszczególnych regulacji oraz wskazując interakcje pomiędzy zapisami samej SIWZ oraz wzoru umowy.

CZĘŚĆ PIERWSZA - SIWZ

PKT 2. TRYB UDZIELANIA ZAMÓWIENIA

1. Opracowana specyfikacja istotnych warunków zamówienia („SIWZ”) dotyczy postępowań o wartości powyżej. tzw. progu unijnego udzielanych w trybie przetargu nieograniczonego. Jej ewentualne zastosowanie do innych trybów udzielania zamówień wymaga dostosowania postanowień do specyfiki trybów innych niż przetarg nieograniczony.

2. Dokumentacja uwzględnia także specyfikę prawną zamówień na usługi leśne wynikającą z uznania ich za usługi niepriorytetowe w rozumieniu art. 2 pkt 10 PZP oraz przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym (Dz.U. z 2010 r. Nr 12 poz. 68).

PKT 3 OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. Wzór SIWZ został przygotowany dla przedmiotu zamówienia, który obejmuje prace z zakresu zagospodarowania lasu (w tym ochrony i hodowli lasu) oraz pozyskania i zrywki drewna, Zamawiający może również wprowadzić do przedmiotu zamówienia specjalistyczne zamówienia tj. gospodarstwo nasienne-szkółkarskie, punkt alarmowo-dyspozycyjny itp. W takiej sytuacji wzorcowe załączniki (odnoszące się tylko do prac z zakresu zagospodarowania lasu oraz pozyskania i zrywki drewna) powinny zostać uzupełnione o opis przedmiotu zamówienia dla pakietów specjalistycznych.

Wzór SIWZ został opracowany jako wzór dla zamówienia jednorocznego. Zastosowanie go do zamówień wieloletnich wymaga jednak jedynie uzupełniania opisu przedmiotu zamówienia o opis prac przewidzianych do wykonania w latach kolejnych oraz korekty umowy (por. komentarz do Części drugiej - umowa). Jednakże metodologia opisu przedmiotu zamówienia jak również wymagania w zakresie opisu technologii wykonywania prac nie wymagają jakichkolwiek zmian w przypadku wykorzystywania wzoru do zamówień wieloletnich. Zamawiający jest zobowiązany do szczegółowego, rzetelnego opisanie przedmiotu zamówienia w oparciu o dostępne informacje w SILP, w szczególności należy w opisie ująć informacje, które mogą mieć wpływ na przygotowanie oferty przez Wykonawcę, w tym na właściwe skosztorysowanie oferty. Wykonawca powinien otrzymać od Zamawiającego niezbędne informacje na temat przedmiotu zamówienia, które mają wpływ na wycenę usługi, w tym na poziom kosztów wykonania.

Opracowane załączniki zestawiające szczegółowy opis prac leśnych oraz procedury odbioru prac stanowią integralne części SIWZ.

2. Opis przedmiotu zamówienia zakłada przeprowadzenie postępowania ze składaniem ofert częściowych i podziałem zamówienia na części. Przyjęty we wzorze podział zamówienia na części jest przykładowy. Zamawiający jest zobowiązany przygotować podział zamówienia na

części w oparciu o łączną analizę rozmiaru zaplanowanych prac leśnych oraz przestrzennego rozmieszczenia natężenia prac w oparciu o leśnictwa. Grupowanie leśnictw do części zamówienia należy dokonać w sposób, który zapewni przygotowanie w miarę możliwości porównywalnych pakietów pod względem rozmiaru prac oraz ich rodzajowości. Bezwzględnie należy uwzględnić przestrzenną kumulację prac, co będzie miało przełożenie na sprawną, efektywną oraz wydajną pracę Wykonawcy oraz równomierną realizację zaplanowanych zadań zgodnie z potrzebami Zamawiającego (dążenie do uzyskania wspólnej wymiennie korzystnej zależności obu stron kontraktu, w której obie strony będą miały najdogodniejsze warunki do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z umowy). Dane, jakie należy brać pod uwagę to – rozproszenie kompleksów leśnych, ilość drewna do pozyskania, w tym udział i wzajemną relację cięć rębnych oraz przedrębnych, udział sortymentów, należy brać pod uwagę również ilości prac z zagospodarowania tj. sadzenie, pielęgnowanie, grodzenie, itd.

Przyjmując powyższy model podziału na części, Zamawiający będący stroną umowy, która odpowiada za określenie rozmiaru, rodzaju i terminu wykonania prac zobowiązany jest do zachowania następującej zasady zlecenia prac tj. właściwej koncentracji w przestrzeni i czasie. Ma to istotne znaczenie w sytuacji, kiedy jeden Wykonawca będzie przyjmował Zlecenia od kilku leśnicznych (lub osób upoważnionych do wystawiania zleceń). Wówczas wymagana jest współpraca między osobami reprezentującymi poszczególne leśnictwa w celu synchronizacji i ustalenia terminarza zlecenia prac. Tak zawarta umowa będzie musiała zapewnić Zamawiającemu właściwą realizację zaplanowanych prac w kontekście dostaw surowca do odbiorców jak i wykonania prac, których terminy są ograniczone ze względów przyrodniczych i gospodarczych przy jednoczesnym zapewnieniu racjonalnego frontu prac dla Wykonawcy, który nie spowoduje istotnej dezorganizacji pracy i nie wygeneruje zwiększenia kosztów pracy. Koordynacja prac powinna polegać na ścisłej współpracy osób zarządzających leśnictwem (tj. leśnicznych) oraz pracowników biurowych odpowiedzialnych za wykonanie planów, w szczególności odpowiedzialnych za sprzedaż drewna.

Optymalne wielkości zadań częściowych winny zawierać 2 – 4 leśnictw lub jeden obręb. Niedopuszczalne jest przyjęcie jednego leśnictwa lub całego nadleśnictwa. Podział zamówienia na części u Zamawiających, u których do tej pory funkcjonowała zasada dzielenia na pojedyncze leśnictwa może przyjąć stopniowy podział na większe części w rozłożeniu na dwa lata.

3. Przy określaniu podziału zamówienia na części należy wziąć pod uwagę w szczególności możliwości konkurowania przedsiębiorców świadczących usługi z zakresu gospodarki leśnej, z jednoczesnym przestrzeganiem zasady braku ograniczania konkurencji oraz umożliwienie rozwoju poszczególnych przedsiębiorców zmierzające do ukształtowania stabilnego rynku usługodawców prac leśnych oferujących usługę na odpowiednim poziomie gwarantującym wysoką jakość wykonywanych prac.

4. Zastosowane kody Wspólnego Słownika Zamówień Publicznych (CPV) stanowią katalog otwarty, a Zamawiający może go uzupełnić o niezbędne kody, które nie występują we wzorcowej specyfikacji.

5. Dopuszczalne jest przygotowanie przedmiotu zamówienia z podziałem na pakiety specjalistyczne (np. pozyskanie maszynowe, szkółka). Decyzja w tej kwestii, jako decyzja o charakterze gospodarczym należy do kierownika Zamawiającego, który winien się kierować przede wszystkim osiągnięciem najlepszego efektu ekonomicznego i finansowego w realizacji usług leśnych. Decydujący wpływ będzie miała również struktura, rozmiar i rodzajowość prac z zakresu zagospodarowania lasu oraz potencjalne możliwości specjalizacji przedsiębiorstw na rynku usług leśnych. Podjęcie ostatecznej decyzji musi mieć swoje uzasadnienie w konkretnych argumentach w aspekcie prowadzonej gospodarki leśnej w tym uzyskania lepszej jakości wykonania prac oraz osiągnięcia wymiernych korzyści finansowych.

6. Określenie powierzchni dla maszyn wielooperacyjnych w pakietach ogólnych zawierających prace z zagospodarowania oraz pozyskania i zrywki drewna winno polegać na wytypowaniu

powierzchni do maszynowego pozyskania drewna. Wytypowanie jest ściśle skorelowane z przyjęciem zasady podziału zamówienia na części. Wytypowanie takich powierzchni przez Zamawiającego należy przeprowadzić rzetelnie w oparciu o szczegółową analizę wszystkich powierzchni cięć zaplanowanych do ujęcia w postępowaniu. W praktyce należy wytypować te powierzchnie, których nie można przeznaczyć do pozyskania maszynowego i zastrzec je w opisie przedmiotu zamówienia jako powierzchnie, na których niedopuszczalne jest pozyskanie maszynowe, pozostałe powierzchnie należy dopuścić do pozyskania maszynowego wedle wyboru Wykonawcy. Każdy Zamawiający jest zobligowany do udostępnienia możliwie największej ilości powierzchni do pozyskania maszynowego, a niedopuszczenie każdej powierzchni do tego rodzaju pozyskania należy ściśle uzasadnić biorąc pod uwagę przede wszystkim aspekt przyrodniczy (w tym w szczególności ochronę siedlisk) oraz możliwość właściwego udostępnienia danej powierzchni siecią szlaków operacyjnych.

7. Podstawą realizacji prac będzie zlecenie. Szczegółowe zasad udzielania zleceń opisuje wzór umowy (por. komentarz do części drugiej).

8. Określona w zleceniu ilość drewna w m³ do pozyskania jest ilością szacunkową wynikającą ze sporządzonych szacunków brakarskich, która może ulec zmianie (+/-). Jest to informacja, którą należy przekazać Wykonawcy. Zrealizowane zlecenie obejmujące prace z pozyskania drewna zapewnia Zamawiającemu wykonanie zaplanowanego zabiegu gospodarczego, co jest najistotniejsze w aspekcie prowadzonej gospodarki leśnej. W przypadku nieterminowego wykonania zlecenia z pozyskania drewna Zamawiający przyjmuje rzeczywistą ilość m³ drewna niewykonaną na danej powierzchni, ilość ta zostanie ustalona na podstawie sumy odebranych mas drewna pozyskanego po terminie upływu zlecenia.

9. Wskazany w SIWZ obowiązek uprzątnięcia dotyczy wyłącznie pozostałości oraz nieczystości powstałych w wyniku wykonywanych prac przez wykonawcę, w ten zakres nie wchodzi nieczystości występujące przed przekazaniem powierzchni. Zamawiający ma obowiązek sprawdzić pod tym kątem powierzchnię przed jej przekazaniem, a w przypadku stwierdzenia nieczystości należy przyjąć dwa rozwiązania uprzątnąć pow. we własnym zakresie lub zlecić Wykonawcy jako odrębną pracę, o ile taka praca wchodzi w zakres Przedmiotu Umowy.

10. Co do zasady zakłada się, że Wykonawca obowiązany będzie w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia dokonać oznakowania pozycji zakazem wstępu zgodnie z art. 26 ustawy o lasach. W szczególności Wykonawca będzie zobowiązany do właściwego oznaczenia tablicami ostrzegawczymi powierzchni, na których wykonywane będą prace obejmujące pozyskanie, zrywkę drewna i rozdrabnianie pozostałości po zrębowych..

11. W zakresie podwykonawstwa przewiduje się, iż Zamawiający nie będzie miał prawa wprowadzić pełnego zakazu wykonywania przedmiotu zamówienia przez podwykonawców. Zaangażowanie podwykonawcy odbywać się jednak będzie zawsze za zgodą Zamawiającego. Wykonawca występuje do Zamawiającego z pisemnym wnioskiem o zgodę. We wzorze umowy § 7 ust. 9 zostały wprowadzone szczegółowe zasady, według których Zamawiający wyrazi zgodę na powierzenie realizacji części przedmiotu umowy przez podwykonawcę. Uregulowania te umożliwią weryfikację zgłoszonego podwykonawcy i dopuszczenie do wykonywania zamówienia tylko tych podmiotów, które zapewnią właściwe wykonanie zamówienia. Tak ściśle uregulowania pozwalają Zamawiającemu na wyrównywanie poziomu stawianych wymogów wobec wykonawców oraz podwykonawców tak, aby uzyskać profesjonalne podmioty do realizacji zamówienia gwarantujące najwyższą jakość wykonania.

12. Przewiduje się, iż w ramach realizacji umowy Zamawiającemu służyć będzie prawo opcji polegające na uprawnieniu do zlecenia dodatkowego zakresu rzeczowego obejmującego czynności analogiczne jak określone w opisie przedmiotu zamówienia. Zakres rzeczowy opcji stanowić będzie maksymalnie 20% wartości Przedmiotu Umowy (równowartości wynagrodzenia wynikającego z umowy). W ramach opcji możliwe jednak będzie zlecenie tylko prac objętych rodzajowo przedmiotem zamówienia w danej części. Dzięki prawu opcji Zamawiający uzyskuje

uprawnienie do rozszerzenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy o wartość do 20%. Prawo opcji pozwala, aby w sytuacji, w której wartość zleconych prac przekroczyłyby 100% wartości Przedmiotu Umowy, Zamawiający mógł nadal zlecać dalsze prace w ramach danej umowy, bowiem do wartości opcji nie zachodzi potrzeba prowadzenia odrębnego postępowania na udzielenie zamówienia uzupełniającego. Prawo Opcji jest bowiem uprawnieniem Zamawiającego wynikającym z pierwotnie zawartej umowy.

PKT 5 INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH ZAMÓWIENIACH UZUPEŁNIAJĄCYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67 UST. 1 PKT 6 JEŻELI ZAMAWIAJĄCY PRZEWIDUJE UDZIELENIE TAKICH ZAMÓWIENI.

1 Wzór SIWZ przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP w wysokości 50% wartości poszczególnych stosunku do poszczególnych części zamówienia.

2. Warunkiem powstania uprawnienia do udzielania zamówień uzupełniających jest przewidzenie możliwości ich udzielania w ogłoszeniu o zamówieniu. Zapis o takiej możliwości jedynie w SIWZ nie spowoduje powstania uprawnienia do udzielania zamówień uzupełniających.

3. Przewidując możliwość udzielania zamówień uzupełniających Zamawiający powinien wartość tych zamówień uwzględnić przy ustalaniu wartości zamówienia podstawowego (art. 32 ust. 3 PZP).

PKT 6 WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU ORAZ OPIS SPOSOBU DOKONYWANIA OCENY SPEŁNIANIA TYCH WARUNKÓW.

1 Przy określaniu warunku udziału w postępowaniu dot. posiadania wiedzy i doświadczenia należy przyjąć wielkość i zakres rodzajowy wymaganego doświadczenia tj. wykonanej usługi odpowiadający wielkości i zakresowi danej części przedmiotu zamówienia. Wielkość doświadczenia należy określić na poziomie 50 - 100% wartości danej części zamówienia w zł brutto. Wartość przyjęta do warunku udziału w postępowaniu nie może wpływać na ograniczenie konkurencji i nieuzasadnione zaburzenie struktury lokalnego rynku usług leśnych. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w których Zamawiający decyduje się na określenie części zamówienia (pakietów) większych niż do tej pory tradycyjnie stosowane w tej jednostce. Formułując w takim przypadku warunek dot. posiadania wiedzy i doświadczenia Zamawiający powinien brać pod uwagę fakt, iż uczestnicy lokalnego rynku usług leśnych dysponują zazwyczaj mniejszym doświadczeniem nabytym w związku z realizacją pakietów mniejszych co do ich zakresu, gdyż takie właśnie pakiety były do tej pory zamawiane przez tego Zamawiającego.

Zakres rodzajowy prac objętych treścią warunku należy wymagać adekwatnie do danej części zamówienia, tzn. jeżeli dana część zamówienia obejmuje prace z zakresu zagospodarowania oraz pozyskania i zrywki drewna Zamawiający wymaga, aby Wykonawca przedstawił wykonaną co najmniej jedną usługę, która obejmuje łącznie pełen zakres prac. Wykonawca, który przedstawi np. dwie usługi, w tym jedna na prace z zagospodarowania a druga na prace z pozyskania drewna nie spełni warunku, nawet jeżeli każda z nich będzie na wartość wymaganą.

W każdym przypadku, niezależnie od specyfiki prac wchodzących w skład danej części zamówienia, warunek dot. posiadania wiedzy i doświadczenia musi obejmować pełen zakres tych prac, zgodny z daną częścią zamówienia. Zachowanie tej zasady nie wiąże się jednak z ścisłym uszczegółowieniem proporcji, udziału poszczególnych prac wchodzących w skład danej części. Warunek udziału będzie spełniony, jeżeli wszystkie wymagane prace będą zawarte, w tej jednej usłudze (co najmniej). Warunek doświadczenia opisany zgodnie z powyższym zapewni Zamawiającemu Wykonawcę, który wykonał usługę odzwierciedlającą swoim zakresem przedmiot zamówienia Zamawiającego. Wymaganie minimum jednej usługi jest wystarczającym warunkiem udziału, zapewniającym Wykonawcę, który wykonywał pełen zakres prac w ramach jednej umowy (jednego zobowiązania), co zapewnia doświadczenie nie tylko w wykonywaniu wszystkich prac, ale również organizację pracy przez cały okres obowiązywania umowy, co znacząco wpływa na sprawne i terminowe wykonywanie zleconych prac.

Wzorcowa SIWZ przewiduje również możliwość formułowania w zakresie warunku dot. wiedzy i doświadczenia tzw. warunków negatywnych, tj. ustanowienia wymogów, iż Wykonawca nie mógł dopuścić się niewykonania lub nienależytego wykonania usług powyżej pewnej kwoty. Dopuszczenie się niewykonania lub nienależytego wykonania usług powyżej tej kwoty oznaczać będzie niespełnienie przez wykonawcę warunku udziału w postępowaniu skutkujące wykluczeniem. Podstawą do takiego formułowania warunków jest art. 22 ust. 5 PZP, który stanowi, że Zamawiający może oceniać zdolność Wykonawcy do należytego wykonania zamówienia w szczególności w odniesieniu do jego rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia oraz § 1 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający od Wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r. poz. 231), który przewiduje, iż Zamawiający może wskazać w wykazie wykonanych usług informacji o usługach niewykonanych lub wykonanych nienależycie, w celu zweryfikowania rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia Wykonawcy.

Warunek negatywny powinien zostać sformułowany w sposób racjonalny, tj. z uwzględnieniem faktu, iż w praktyce występują niekiedy sytuacje nienależytego wykonywania zobowiązań nawet przez Wykonawców co do zasady rzetelnych. Z tego powodu wartość tego warunku nie może być zbyt mała (min. 5% procent zamówienia). Stosowanie warunku negatywnego nie jest obowiązkowe, jakkolwiek może on stanowić instrument eliminacji Wykonawców nierzetelnych.

2. W zakresie warunku udziału w postępowaniu dot. dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia zaleca się, aby we wszystkich jednostkach Zamawiający żądali wyłącznie wykazania pilarzy i osób z wykształceniem leśnym. Z uwagi na wynikającą z art. 22 ust. 4 PZP konieczność określenia warunków udziału w postępowaniu w sposób powiązany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, to określenie w treści warunku udziału w postępowaniu konieczności dysponowania pilarzami musi być powiązane z wymaganą technologią pozyskania. Zamawiający są zobowiązani do określenia liczby personelu według tej samej metodologii, tj. wymagana w treści warunku liczba pilarzy była determinowana przez ilość m³ drewna do pozyskania dla danej części zamówienia, wedle reguły, iż jeden pilarz powinien przypadać na każde rozpoczęte 2.000m³ drewna. Zamawiający winien podać w specyfikacji wymaganą liczbę pilarzy dla każdej części oddzielnie. Jeżeli Zamawiający będzie wymagał dysponowania harwesterem, wówczas ilość m³ przeznaczona dla harwestera nie jest uwzględniana do określenia liczby pilarzy.

Z kolei przy określaniu wymaganej liczby osób z wykształceniem leśnym liczba ta będzie determinowana przez wielkość części zamówienia i zostanie określona na poziomie, który zapewni właściwą realizację zamówienia (1 osoba na 2 - 4 leśnictwa lub na 1 obręb). Uzasadnieniem dla postawienia wymogu dysponowania osobą z wykształceniem leśnym jest fakt, iż Wykonawca będący profesjonalistą i doświadczonym podmiotem funkcjonującym na rynku usług leśnych powinien samodzielnie wykonywać zlecone prace bez angażowania strony Zamawiającego. Oznacza to, że winien posiadać wystarczającą wiedzę leśną na temat wykonania

poszczególnych prac leśnych, która zapewni należyłą realizację. Nie dopuszczalna jest np. sytuacja, w której to Zamawiający musi pouczać pracowników Wykonawcy, w jaki sposób należy wykonać zabieg czyszczeń późnych. Winien, zatem dysponować osobą z wykształceniem leśnym, której głównym zadaniem ma być koordynowanie i kierowaniem pracami przyjętymi do wykonania. Osoba ta winna ściśle współpracować z Zamawiającym w takich sprawach jak m.in. szczegóły wykonania poszczególnych prac objętych zleceniem, zgłaszanie uwag, problemów związanych z wykonywaniem prac. Do obowiązków takiej osoby będzie należało m.in. pouczenie pracowników o prawidłowym wykonywaniu prac, nadzorowanie prawidłowego przebiegu wykonywania prac.

3. W zakresie warunku udziału w postępowaniu dot. dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym zakłada się wymaganie maszyny typu harwester jest uzależnione od ilości m³ drewna, jakie Zamawiający może przeznaczyć dla pozyskania maszynowego. Należy przyjąć wymóg dysponowania taką maszyną dla 24 000 m³ drewna/rok. Z kolei wymagana liczba ciągników do zrywki powinna być określona tak, aby jeden ciągnik zrywkowy lub ciągnik przystosowany do zrywki drewna przypadał na 12 000 m³ drewna/rok. Wreszcie wymagana liczba pługów byłaby ściśle uzależniona od wielkości powierzchni (ha) do przygotowania w danej części zamówienia.

4. Co się tyczy warunku dot. sytuacji finansowej Zamawiający winien określać wysokość środków finansowych (lub zdolności kredytowej) na poziomie ok. 15% wartości danej części zamówienia. Wartość tej kwoty jest określana na poziomie środków, jakie Wykonawca musi ponieść na realizację zamówienia w pierwszych dwóch miesiącach obowiązywania umowy, w których pokrywa koszty wykonywania prac z własnych zasobów finansowych i nie otrzymuje wynagrodzenia od Zamawiającego. W sytuacji, w której Zamawiający wprowadzi krótszy okres rozliczania się z wykonawcą wówczas można zmniejszyć wymagalną kwotę dla tego warunku.

5. W zakresie warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej odstępuje się od tego określania warunku i przenosi obowiązek posiadania polisy OC przez wykonawcę na dzień podpisania umowy (udzielenia zamówienia). SIWZ powinna jednak określić wartość sumy ubezpieczenia OC wymaganego od Wykonawcy na okres realizacji Przedmioty Umowy (por. komentarz do Części drugiej – wzór umowy).

6. Określone warunki udziału w postępowaniu dotyczące doświadczenia, potencjału technicznego, osobowego oraz finansowego Zamawiający określa dla każdej części oddzielnie. Wykonawca, aby spełnić warunki udziału dla więcej niż jednej części zamówienia musi wykazać oddzielne doświadczenia, urządzenia, osoby oraz finanse dla każdej części. Wyjątek stanowi potencjał kadrowy dotyczący osoby z wykształceniem leśnym. W tym przypadku Zamawiający może określić w specyfikacji, że warunek udziału w tym zakresie zostanie spełniony łącznie dla kilku części, jednak należy ten wymóg opisać precyzyjnie podając liczbę części zamówienia.

PKT 8. INFORMACJE O SPOSOBIE POROZUMIEWANIA SIĘ ZAMAWIAJĄCEGO Z WYKONAWCAMI ORAZ PRZEKAZYWANIA OŚWIADCZEŃ LUB DOKUMENTÓW, A TAKŻE WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO POROZUMIEWANIA SIĘ Z WYKONAWCAMI.

1. Zamawiający w SIWZ winien podać osobę do kontaktu, która w swoim zakresie obowiązków ma zamówienia publiczne. Osoba ta w najwyższym stopniu zapewni właściwą komunikację Wykonawcy z Zamawiającym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Do decyzji Zamawiającego pozostawiono zorganizowanie spotkania z Wykonawcami, którego celem jest wyjaśnienie wątpliwości Wykonawców co do treści specyfikacji. Nie mniej jednak

spotkania takie są rekomendowane z uwagi na możliwość wykorzystania wszystkich form przewidzianych PZP do wnoszenia wątpliwości co do treści SIWZ. Udzielenie odpowiedzi wpłynie na właściwe zrozumienie uregulowań wprowadzonych do specyfikacji oraz zapewni otrzymanie porównywalnych ofert.

PKT 9. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WADIUM

1. Zakłada się żądanie w SIWZ wniesienia wadium w kwocie 3% wartości zamówienia. Wielkość wadium na tym poziomie ma spełnić funkcję ochroną minimalizując skutki finansowe odmowy zawarcia umowy przez Wykonawcę.

2. Aby ułatwić Wykonawcom wnoszenie wadium w formach niepieniężnych przewiduje się możliwość załączenia wadium do oferty lub przed upływem terminu składania ofert w siedzibie Zamawiającego

PKT 12. MIEJSCE ORAZ TERMIN SKŁADANIA I OTWARCIA OFERT.

1. Zamawiający na otwarciu ofert winien odczytać łączną kwotę dla całego przedmiotu zamówienia oraz kwoty, jakie zamierza przeznaczyć na sfinansowanie poszczególnych części zamówienia. PZP stanowi wprawdzie o podaniu kwoty przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia, bez jej rozbijania na części (art. 86 ust. 3 PZP) jednak podanie tej kwoty dla poszczególnych części ułatwia weryfikację prawidłowości unieważnienia postępowania w danej części w przypadku, gdy wartość oferty najkorzystniejszej w tej części przekroczyła kwotę, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (art. 93 ust. 1 pkt 4 PZP).

2. Zalecane jest określenie możliwie krótkiego odstępu czasowego pomiędzy składaniem a otwarciem ofert (tj. 20-30min.). Długi odstępow czasowy pomiędzy składaniem a otwarciem ofert może budzić wątpliwości ze strony wykonawców, co do prawidłowego postępowania Zamawiającego w sprawie nienaruszalności ofert.

13. SPOSÓB OBLICZENIA CENY

1. SIWZ zawiera jednoznaczne postanowienia wskazujące, iż cena podana w formularzu oferty jest wynikiem sumy cen jednostkowych wynikającej z Kosztorysu Ofertowego. SIWZ zawiera bowiem postanowienia, iż cena łączna wynikająca z Kosztorysu Ofertowego za poszczególne pozycje (prace) wchodzące w skład danej części zamówienia powinna zostać przeniesiona do formularza oferty. Dzięki takim postanowieniom SIWZ nie ma wątpliwości, iż następstwa poprawienia przez Zamawiającego ewentualnych omyłek rachunkowych zaistniałych w Kosztorysie Ofertowym mogą być także skorygowane w samym formularzu oferty.

2. W kosztorysie ofertowym należy podać stawkę podatku VAT dla poszczególnych prac wchodzących z zakres przedmiotu zamówienia. Podanie stawki VAT umożliwi wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości Wykonawców co do przyjęcia właściwej stawki tego podatku jeszcze przed upływem terminu składania ofert i daje szansę na ewentualne jej skorygowanie w drodze modyfikacji SIWZ. Ponadto w sposób istotny minimalizuje ryzyko wystąpienia sytuacji, w której wykonawcy zastosują w ofertach odmienne stawki VAT.

3. Cena łączna brutto z kosztorysu ofertowego powinna być przeniesiona do formularza oferty.

4. W formularzu oferty przewiduje się jedynie podawanie ceny łącznej brutto (przeniesionej z Kosztorysu Ofertowego). Rozwiązanie to ma na celu eliminację przypadków powstania błędów formularza oferty, a w konsekwencji doprowadzić do szybszej i sprawniejszej oceny ofert.

PKT 14 OPISY KRYTERIÓW, KTÓRYMI ZAMAWIAJĄCY BĘDZIE SIĘ KIEROWAŁ PRZY WYBORZE OFERTY ORAZ SPOSÓB OCENY I PORÓWNIANIA OFERT.

1. Wzór SIWZ przewiduje, że przy wyborze ofert w każdej części zamówienia Zamawiający będzie się kierował dwoma kryteriami oceny ofert: (1) „Cena” – 80 % oraz (2) „Realizacja przedmiotu zamówienia za pomocą osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę” – 20 %.

Zastosowanie kryterium pozacenowego, poza korzyściami społecznymi i ekonomicznymi opisanymi we wstępie, stanowi również wypełnienie postanowień art. 91 ust. 2a SIWZ, który stanowi, że kryterium ceny może być zastosowane jako jedyne kryterium oceny ofert, jeżeli przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe.

2. Kryterium Realizacja przedmiotu zamówienia za pomocą osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę zostało określone jako niezwykle proste do oceny przez Zamawiającego w trakcie oceny ofert. Ocenie podlegać będzie przyjęcie zobowiązania do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub brak takiego zobowiązania. Dodatkowymi punktami Zamawiający będzie punktował wyłącznie te oferty, w których Wykonawcy zobowiążą się do zatrudnienia na umowę o pracę pracowników określonych w SIWZ poprzez wskazanie ilości etatów i poszczególnych stanowisk. SIWZ, aby kryterium mogło być zastosowane prawidłowy sposób musi obligatoryjnie określać te informacje.

Zaleca się początkowo, aby zakresem tego kryterium objąć osoby wykonujące prace związane z pozyskaniem i zrywką. Dopuszcza się stopniowe włączanie wymogu ilości i rodzaju takich pracowników w kolejnych postępowaniach tak, aby docelowo punktować ofertę za pełen personel związanych z pozyskaniem i zrywką drewna tj. pilarz, pomocnik pilarza, operator maszyny, operator ciągnika zrywkowego. Zamawiający w ofercie w punkcie dotyczącym kryterium oceny ofert winien określić wymaganą liczbę pracowników dla każdego rodzaju. Liczba ta może korelować z liczbą osób wymaganych w warunku udziału w postępowaniu lub może być nieznacznie mniejsza.

Punkty w tym kryterium przyznawane są na podstawie zobowiązania Wykonawcy zawartego w ofercie (formularzu ofertowym), zaś weryfikacja posiadania umów o pracę z pracownikami Wykonawcy (bądź podwykonawcy) następuje przed podpisaniem umowy. Zgodnie z pkt. 15 SIWZ Wykonawca ma obowiązek przedstawienia Zamawiającemu kopii umów o pracę. Kopie te przekazywane są leśniczemu lub innemu pracownikom odpowiedzialnym za realizację zleceń. Podczas pierwszych spotkań z pracownikami Wykonawcy przedstawiciel Zamawiającego weryfikuje zgodność osób wyszczególnionych na kopiach umów o pracę z osobami wykonującymi przedmiot umowy. Następnie pracownik Zamawiającego odpowiedzialny za

realizację zleceń, a tym samym za właściwą realizację całej umowy ma obowiązek pilnowania czy zweryfikowani pracownicy Wykonawcy nie zmieniają się. Wykonawca zobowiązany jest umową do poinformowania pisemnie tj. złożenia informacji w siedzibie Zamawiającego o zmianie pracowników. Informacja o zmianie niezwłocznie jest przekazywana osobom odpowiedzialnym za realizację zleceń.

PKT 15. INFORMACJA O FORMALNOŚCIACH, JAKIE POWINNY BYĆ DOPEŁNIONE PO WYBORZE OFERT W CELU ZAWARCIA UMOWY.

1. SIWZ zawiera rozbudowane obowiązki Wykonawcy dot. formalności, jakie powinny być dopełnione celem zawarcia umowy. Obowiązki te obejmują czynności przygotowawcze do realizacji umowy, tak, aby jeszcze przed wystawieniem pierwszego Zlecenia dokonać weryfikacji aspektów objętych obowiązkami umownymi Wykonawcy. Obowiązki te to

- przedłożenie kopii zaświadczeń o ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia specjalistycznego z zakresu pracy pilarką dla osób wskazanych na potwierdzenie spełnienia warunku udziału w postępowaniu,
- przedłożenie kopii polisy od odpowiedzialności cywilnej określonej we wzorze umowy,
- wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- przedłożenie kopii umowy (zobowiązania o współpracy) zawartą z firmą posiadającą uprawnienia do odbioru i utylizacji absorbentów skażonych olejami (w przypadku Wykonawcy wykonującego zabiegi z użyciem środków chemicznych umowa musi obejmować odbiór oraz utylizację zbędnych bądź przeterminowanych środków chemicznych, opakowań po nich itp.),
- w zakresie określonym w SIWZ przedłożenie kopii umów o pracę w przypadku, gdy Wykonawca w ofercie zobowiązał się realizować przedmiot zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

2. W zakresie obowiązku przedłożenia kopii polisy OC wzór umowy załączony do SIWZ musi określać wysokość wymaganej sumy gwarancyjnej. Okres obowiązywania przedkładanej polisy nie musi pokrywać się z okresem obowiązywania umowy. Wzór umowy przewiduje bowiem obowiązek przedłużania polisy przez Wykonawcę.

§ 1

Przedmiot i zakres Umowy

1. **Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania usługi z zakresu gospodarki leśnej polegające na wykonaniu zamówienia pn. _____ („Przedmiot Umowy”).**
2. **Opis prac wchodzących w zakres Przedmiotu Umowy został określony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poprzedzającego zawarcie Umowy („SIWZ”). SIWZ stanowi Załącznik Nr 1 do Umowy.**
3. **Wskazany w SIWZ rozmiar prac wchodzących w zakres Przedmiotu Umowy ma charakter szacunkowy. Rozmiar prac zleconych do wykonania może być mniejszy od przedstawionego w SIWZ, co jednak nie może być podstawą do jakichkolwiek roszczeń w stosunku do Zamawiającego. Zamawiający może zlecić zakres prac mniejszy niż wskazany w SIWZ, jednak nie mniej niż 70 % Wartości Przedmiotu Umowy określonej zgodnie z § 9 ust 1 i 2.**
4. **Przedmiot Umowy będzie wykonywany zgodnie z przepisami i uregulowaniami prawnymi obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej, regulacjami obowiązującymi w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, jak też odpowiednimi normami. Wykaz obowiązujących regulacji zawiera SIWZ. Wykonawca oświadcza, iż zapoznał się z dokumentami wskazanymi w zdaniu poprzednim.**
5. **Wykonawca oświadcza, iż jest mu wiadome, że Zamawiający podlega procesowi certyfikacji według standardów określonych przez FSC (Forest Stewardship Council) oraz PEFC Council (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes) i zobowiązuje się realizować Przedmiot Umowy zgodnie z powyższymi zasadami. Ponadto Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania Przedmiotu Umowy zgodnie z zasadami opisanymi w opracowaniu pn.: Zasady, Kryteria i Wskaźniki Dobrej Gospodarki Leśnej w Polsce w zakresie przewidzianym dla podmiotów wykonujących prace leśne oraz w opracowaniu „Polskie kryteria certyfikacji lasów”. Wykonawca oświadcza, iż zapoznał się z dokumentami wskazanymi w zdaniu poprzednim, dostępnymi na stronie internetowej [www _____](#) ..**
6. **Opcjonalnie Zamawiający jest uprawniony zlecić Wykonawcy dodatkowy zakres rzeczowy obejmujący czynności analogiczne jak określone rodzajowo w SIWZ („Opcja”). Zamawiający nie jest zobowiązany do zlecenia prac objętych przedmiotem Opcji, a Wykonawcy nie służy roszczenie o ich zlecenie.**
7. **Prace będące przedmiotem Opcji mogą zostać zlecone na wartość do 20 % Wartości Przedmiotu Umowy określonej zgodnie z § 9 ust 1.**
8. **Zlecenie prac będących przedmiotem Opcji, ich odbiór, ustalenie wartości tych prac, uiszczanie zapłaty oraz odpowiedzialność za ich niewykonanie lub nienależyte wykonanie, w tym odpowiedzialność w postaci kar umownych, jak również realizacja**

uprawnień Zamawiającego wynikających z Umowy, w tym realizacja prawa do odstąpienia od Umowy następować będzie na analogicznych zasadach, jak w przypadku prac będących Przedmiotem Umowy.

9. **W przypadku wystąpienia pożaru Wykonawca zobowiązany jest do zaniechania czynności związanych z wykonywaniem Przedmiotu Umowy w zakresie, w jakim pożar uniemożliwia realizację Przedmiotu Umowy oraz do bezzwłocznego zaalarmowania o powyższych zdarzeniach Straży Pożarnej, Przedstawiciela Zamawiającego oraz Punktu Alarmowo – Dyspozycyjnego Nadleśnictwa.**
10. **Wykonawca obowiązany jest do wzięcia udziału w akcji mającej na celu zlikwidowanie istniejącego zagrożenia powstałego na skutek pożaru oraz udostępnienie sprzętu i osób do zabezpieczenia pożarzyska i udziału w akcji gaśniczej. Koszty związane z ww. czynnościami pokrywa Zamawiający.**

1. Przedmiotem Umowy są prace wskazane w opisie przedmiotu zamówienia zamieszczonym w SIWZ (w tym w załącznikach do SIWZ). Zasadniczo wzór SIWZ oraz umowy został opracowany dla prac z zakresu zagospodarowania, pozyskania i zrywki. W przypadku zamawiania pakietów specjalistycznych uzupełnieniu powinien ulec opis przedmiotu zamówienia. Opracowany wzór dotyczy zamówień udzielanych na rok, jakkolwiek bez większych trudności może być wykorzystywany do zamówień wieloletnich. W takim przypadku opis przedmiotu zamówienia zawarty w SIWZ (stanowiącej załącznik do umowy) powinien obejmować zakres rzeczowy prac na cały okres realizacji umowy, a sama umowa powinna zostać uzupełniona jedynie o postanowienia, o których mowa w art. 142 ust. 2 PZP. Przepis ten przewiduje, iż umowa zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy zawiera postanowienia o zasadach wprowadzania odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w przypadku zmiany (1) stawki podatku od towarów i usług, (2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, (3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez wykonawcę. Pozostałe postanowienia umowne, takie jak zasady udzielania Zleceń, obowiązki stron, zasady dokonywania odbiorów, system kar umownych, zasady odpowiedzialności, przesłanki odstąpienia od umowy, czy reguły dokonywania zmian umowy mogą być bezpośrednio stosowane do umów wieloletnich.

W nazwie należy podać nazwę zamówienia, a w przypadku podziału zamówienia na części również części zamówienia, analogicznie jak w SIWZ dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poprzedzającego zawarcie umowy.

2. Umowa wskazuje, iż wskazany w SIWZ rozmiar prac wchodzących w zakres Przedmiotu Umowy ma charakter szacunkowy, jednak przesądza, że jakkolwiek rozmiar prac zleconych do wykonania może być mniejszy od przedstawionego w SIWZ, jednak nie mniejszy niż 70 % Wartości Przedmiotu Umowy. Rozwiązanie to pozwala z jednej strony dokonać faktycznej redukcji wielkości zleceń bez narażenia się na odpowiedzialność odszkodowawczą Zamawiającego, zaś z drugiej gwarantuje Wykonawcy realizację znaczącej wielkości Przedmiotu Umowy.

3. Dodatkowo umowa przewiduje, iż w ramach jej realizacji Zamawiającemu służy prawo opcji polegające na uprawnieniu do zlecenia Wykonawcy dodatkowego zakresu rzeczowego obejmującego czynności analogiczne jak określone rodzajowo w opisie przedmiotu zamówienia. Prace będące przedmiotem Opcji mogą zostać zlecone na wartość do 20 % Wartości Przedmiotu Umowy. W ten sposób Zamawiający uzyskuje uprawnienie do rozszerzenia Przedmiotu Umowy o wartość do 20 %. Zamawiający nie jest jednak w świetle Umowy zobowiązany do zlecenia prac objętych przedmiotem Opcji, a Wykonawcy nie służy roszczenie o ich zlecenie. Zastosowany

mechanizm pozwala na to, aby, w sytuacji, w której wartość zleconych prac przekroczyłaby 100% wartości Umowy, Zamawiający mógł nadal zlecać dalsze prace w ramach danej umowy, bowiem do wartości podanej w § 1.7 nie zachodzi potrzeba prowadzenia odrębnego postępowania na udzielenie zamówienia uzupełniającego.

4. Poza wskazaniem zakresu rzeczowego Przedmiotu Umowy, umowa wskazuje także na szereg uwarunkowań dotyczących sposobu jego realizacji. Zobowiązanie Wykonawcy obejmuje bowiem nie tylko wykonanie samych czynności opisanych w opisie przedmiotu zamówienia, lecz ich realizację w sposób opisany w umowie i dokumentach, do których umowa odsyła (np. przestrzeganie Instrukcji BHP, konieczność dostosowania się do standardów FSC i PEFC itd.).

§ 2

Zlecenie prac

- 1. Wykonawca będzie wykonywał Przedmiot Umowy na podstawie pisemnych zleceń przekazywanych przez Przedstawicieli Zamawiającego („Zlecenie”). Zlecenie określać będzie zakres prac do wykonania, termin ich realizacji, lokalizację (adres leśny), a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, również szczególne wymagania co do sposobu wykonania prac oraz określenie części przedmiotu Zlecenia objętych odbiorami częściowymi. Wykonaniem Zlecenia w zakresie dot. danej lokalizacji jest wykonanie zabiegu określonego w Zleceniu w tej lokalizacji. Podana w zleceniu ilość surowca drzewnego przeznaczonego do pozyskania i zrywki jest jedynie wielkością orientacyjną. Uznaje się, że wykonanie zlecenia z zakresu pozyskania i zrywki drewna zostanie zrealizowane w momencie zrealizowania przez Wykonawcę wszystkich prac i wypełnienie wszystkich wymogów opisanych w SIWZ.**
- 2. Zamawiający dołoży starań, aby wartość prac będących przedmiotem Zleceń w zakresie zrywki i pozyskania przypadających do wykonania w danym miesiącu trwania Umowy nie przekroczyła 20% wartości prac z zakresu pozyskania wchodzących w skład Przedmiotu Umowy.**
- 3. Wykonawca nie może odmówić przyjęcia Zlecenia, co nie uchybia postanowieniom ust. 10.**
- 4. Informacje o wystawieniu Zlecenia będą przekazywane Wykonawcy, zgodnie z wyborem Zamawiającego, telefonicznie na numer _____, pocztą elektroniczną na adres e-mail _____ lub faxem na numer _____. Zamawiający przekaże Zlecenie w formie pisemnej. Wykonawca potwierdzi każdorazowo przyjęcie Zlecenia poprzez jego podpisanie.**
- 5. Zlecenie stanowi protokół przekazania powierzchni, na których wykonywane są prace będące przedmiotem Zlecenia. Od momentu przekazania powierzchni Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Zamawiającemu i osobom trzecim na przekazanej powierzchni.**
- 6. Wezwania do przyjęcia Zlecenia będą przekazywane z co najmniej 1-dniowym wyprzedzeniem, chyba, że Przedstawiciele Zamawiającego i Wykonawcy zgodnie postanowią inaczej.**
- 7. Bez przekazania Zlecenia, zgodnie z ustępami poprzedzającymi, Wykonawca nie jest uprawniony, do wykonywania jakichkolwiek prac objętych Przedmiotem Umowy, z zastrzeżeniem ust. 8.**

- 8. W przypadku konieczności natychmiastowego zlecenia prac Przedstawiciel Zamawiającego może przekazać Zlecenie telefonicznie na numer _____ . Zlecenie przekazane telefonicznie zostanie niezwłocznie potwierdzone w sposób, o którym mowa w ust. 4.**
- 9. Dopuszcza się modyfikację Zlecenia po jego przekazaniu, jeżeli wystąpią szczególne okoliczności.**
- 10. Wykonawca niezwłocznie po przekazaniu mu Zlecenia obowiązany jest informować Zamawiającego o wszelkich znanych mu przeszkodach uniemożliwiających lub utrudniających wykonanie Zlecenia.**
- 11. Zamawiający jest uprawniony do zmiany lokalizacji realizacji przedmiotu Zlecenia, wstrzymania realizacji lub odwołania realizacji Zlecenia w przypadku zaistnienia niesprzyjających warunków przyrodniczych bądź atmosferycznych, zmian na rynku sprzedaży drewna lub powierzenia Zamawiającemu nowych zadań gospodarczych lub publicznych.**

1. Wzór umowy przyjmuje utrwaloną zasadę realizacji prac wchodzących w zakres rzeczowy Przedmiotu Umowy dopiero na podstawie wystawionego Zlecenia. Realizacja jakichkolwiek czynności przez Wykonawcę bez Zlecenia nie stanowi realizacji Przedmiotu Umowy a może prowadzić do odpowiedzialności odszkodowawczej (na podstawie KC), administracyjnej (na podstawie przepisów o lasach), a w skrajnych przypadkach nawet karnej.

2. Informacje o wystawieniu Zlecenia będą przekazywane Wykonawcy, zgodnie z wyborem Zamawiającego, telefonicznie, pocztą elektroniczną lub faxem. Wezwania do przyjęcia Zlecenia będą przekazywane z co najmniej 1-dniowym wyprzedzeniem. Za zgodą przedstawicieli stron termin ten może zostać skrócony. Z uwagi na prawne znaczenie Zlecenia dokument ten będzie przekazywany w formie pisemnej, zaś Wykonawca potwierdzi każdorazowo przyjęcie Zlecenia poprzez jego podpisanie. W przypadku konieczności natychmiastowego zlecenia prac Przedstawiciel Zamawiającego może przekazać Zlecenie telefonicznie. Rozwiązania przedstawione w opracowaniu są próbą zabezpieczenia Zamawiającego w sytuacjach spornych. Powyższe rozwiązanie zabezpiecza Zamawiającego w sytuacji, w której Wykonawca będzie uchylał się od przyjęcia zlecenia. Jego zastosowanie daje Zamawiającemu możliwość pełnego udokumentowania procesu zlecenia prac. Dokumentacja procesu może być wykorzystana w ewentualnych sporach sądowych. Dopuszcza się, aby Zamawiający we własnym zakresie rozszerzył system przekazywania Zleceń przy zachowaniu jego skuteczności.

Wzór umowy w sposób zamierzony nie określa sposobu podpisywania Zleceń w przypadku realizacji umowy przez Konsorcjum pozostawiając to decyzji samych konsorcjantów. W zależności od przyjętego podziału zakresu rzeczowego podpisywanie zleceń może następować przez wszystkich, niektórych lub każdego z konsorcjantów.

3. Zlecenie określać będzie zakres prac do wykonania, termin ich realizacji, lokalizację (adres leśny), a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, również szczególne wymagania co do sposobu wykonania prac (np. kierunki obalania drzew, szczegółowe informacje o utrudnieniach na powierzchni, informacje o Wykonawcach wykonujących inne prace w sąsiedztwie) oraz określenie części przedmiotu Zlecenia objętych odbiorami częściowymi. Zlecenie stanowi zarazem protokół przekazania powierzchni, na których wykonywane są prace będące przedmiotem Zlecenia. Od momentu przekazania powierzchni Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Zamawiającemu i osobom trzecim na przekazanej powierzchni. Zapis ten jest szczególnie istotny w kontekście obowiązku zabezpieczenia pozycji przez Wykonawcę (jej oznakowania) oraz możliwości wystąpienia wypadków. Należy zwrócić też uwagę na imienne wskazanie koordynatora BHP na Zleceniu.

4. Umowa nie narzuca Zamawiającemu ograniczeń w zakresie częstotliwości udzielania zleceń i ich wielkości, jednak mając na uwadze konieczność mobilizacji Wykonawcy umowa przewiduje zobowiązanie, iż Zamawiający dołoży starań, aby wartość prac będących przedmiotem Zleceń w zakresie zrywki i pozyskania przypadających do wykonania w danym miesiącu trwania Umowy nie przekroczyła 20% wartości prac z zakresu pozyskania wchodzących w skład Przedmiotu Umowy. Ponadto umowa przewiduje wprowadzenie ramowego harmonogramu realizacji Przedmiotu Umowy, który pozwoli Wykonawcy uzyskać orientacyjną wiedzę na temat planowego zakresu prac w poszczególnych okresach realizacji Przedmiotu Umowy. Należy też pamiętać, iż zgodnie z art. 456 KC, jeżeli strony zastrzegły w umowie, że spełnienie świadczenia następować będzie częściami w ciągu określonego czasu, ale nie ustaliły wielkości poszczególnych świadczeń częściowych albo terminów, w których ma nastąpić spełnienie każdego z tych świadczeń, wierzyciel może wprawdzie przez swoje oświadczenie, złożone dłużnikowi w czasie właściwym, ustalić zarówno wielkość poszczególnych świadczeń częściowych, jak i termin spełnienia każdego z nich, jednakże powinien każdorazowo uwzględnić możliwości dłużnika oraz sposób spełnienia świadczenia.

5. Umowa jednoznacznie przesądza, iż Wykonawca nie może odmówić przyjęcia Zlecenia. W przypadku niemożności wykonania Zlecenia lub trudności w jego wykonaniu Wykonawca niezwłocznie po przekazaniu mu Zlecenia obowiązany jest informować Zamawiającego o wszelkich znanych mu przeszkodach uniemożliwiających lub utrudniających wykonanie Zlecenia.

6. Umowa przewiduje także mechanizm korygowania Zleceń do zmieniających się warunków. Dopuszcza się modyfikację Zlecenia po jego przekazaniu, jeżeli wystąpią szczególne okoliczności. Zamawiający jest też uprawniony do zmiany lokalizacji realizacji przedmiotu Zlecenia, wstrzymania realizacji lub odwołania realizacji Zlecenia w przypadku zaistnienia niesprzyjających warunków przyrodniczych bądź atmosferycznych, zmian na rynku sprzedaży drewna lub powierzenia Zamawiającemu nowych zadań gospodarczych lub publicznych.

7. Przyjęty system udzielania Zleceń pozwala na skuteczne rozliczanie zlecenia z zakresu gospodarki leśnej przekazywane Wykonawcom. Uwzględnia on realne sytuacje rozbieżności rozmiaru zlecanych i odbieranych prac zarówno z zakresu zagospodarowania lasu jak i pozyskania i zrywki drewna. Niemniej jednak, w trakcie zlecenia prac należy mieć na uwadze poniższe uwarunkowania:

- W trakcie zlecenia prac z zakresu zagospodarowania lasu zaleca się wskazanie na zleceniu konkretnej ilości prac, jakie ma zrealizować Wykonawca. W przypadku braku możliwości dokładnego określenia ilości zlecanych prac należy precyzyjnie wskazać Wykonawcy obszar, na którym realizowany będzie zabieg. W uzasadnionych przypadkach (np. szczególne uwarunkowania pielęgnowania gleby) Zamawiający powinien rozważyć wskazanie w zleceniu techniki prowadzenia zabiegu.
- Należy dążyć do sytuacji, w której Wykonawca będzie otrzymywał zlecenia na realizację całości pozyskania drewna na danej pozycji planu. Sytuacja taka ze względu na koncentrację prac w ograniczonym obszarze jest korzystna organizacyjnie zarówno dla Zamawiającego jak i dla Wykonawcy. Zlecając całość prac z zakresu pozyskania na danej pozycji planu należy mieć na uwadze, że: (a) wskazana automatycznie na zleceniu masa drewna przewidziana do pozyskania jest wynikiem przeprowadzonych szacunków brakarskich i jest jedynie wielkością orientacyjną., (b) Wykonawca powinien zrealizować zabieg hodowlany lub sanitarny poprzez usunięcie drzew wyznaczonych do wycięcia lub znajdujących się na obszarze, na którym przewidziano usunięcie wszystkich drzew (w zależności od rozwiązania przyjętego w danym nadleśnictwie), (c) Zamawiający powinien rozważyć doprecyzowanie wskazania w zleceniu przewidzianych do pozyskania sortymentów drzewnych, (d) odbiór prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna będzie odbywał się etapowo. Pierwszy etap (lub etapy) odbioru prac będzie odbywał się w

trakcie przyjmowania pozyskanego drewna na magazyn leśnictwa (sporządzenie ROD, a następnie WOD) oraz potwierdzenia wykonania zrywki drewna (sporządzenie KZ) i będzie podstawą do wykonania protokołu odbioru robót i zrealizowania przez Zamawiającego płatności za pozyskanie i zrywkę drewna. Ostatni etap odbioru będzie polegał na weryfikacji prawidłowości realizacji zabiegu i wywiązania się przez Wykonawcę ze zobowiązań zawartych w SIWZ i umowie (sporządzenie protokołu zwrotnego przejęcia pozycji przez Zamawiającego) i będzie podstawą do ewentualnego naliczenia kar umownych.

- W przypadkach uzasadnionych bieżącą sytuacją w sprzedaży drewna lub aktualnymi warunkami terenowymi przypadkach, w których Zamawiający będzie zlecał jedynie częściowe wykonanie zabiegu na danej pozycji cięć w trakcie zlecenia prac należy mieć na uwadze, że (a) na zleceniu należy wskazać rodzaj i ilość przewidzianego do pozyskania surowca drzewnego, (b) w SIWZ Zamawiający podawać będzie dopuszczalne odchylenie procentowe, w ramach, którego uzna prawidłowe wykonanie zlecenia. Zaleca się, aby wspomniana odchyłka nie przekraczała 20% ilości wskazanej w zleceniu, (c) odbiór prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna będzie odbywał się w trakcie przyjmowania pozyskanego drewna na stan nadleśnictwa (sporządzenie ROD, a następnie WOD) oraz potwierdzenia wykonania zrywki drewna (sporządzenie KZ) i będzie podstawą do wykonania protokołu odbioru robót i zrealizowania przez Zamawiającego płatności za pozyskanie i zrywkę drewna. Po zakończeniu wszystkich (nie tylko objętych danym zleceniem) prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna na danej pozycji cięć należy dokonać weryfikacji prawidłowości realizacji zabiegu i wywiązania się przez Wykonawcę ze zobowiązań zawartych w SIWZ i umowie i ewentualnie przejąć od Wykonawcy powierzchnię, na której wykonywano zabieg.

§ 3

Termin realizacji Przedmiotu Umowy

- 1. Przedmiot Umowy będzie realizowany od dnia zawarcia Umowy do dnia _____ r.**
- 2. Wykonawca będzie wykonywał Przedmiot Umowy, po przekazaniu mu Zleceń przez Przedstawiciela Zamawiającego zgodnie z § 2 ust. 4 lub 8 Umowy. Termin wykonania poszczególnych prac stanowiących przedmiot Zlecenia określony zostanie każdorazowo w Zleceniu.**
- 3. Zamawiający dołoży starań, aby udzielać Zleceń zgodnie z ramowym harmonogramem realizacji Przedmiotu Umowy, stanowiącym Załącznik Nr 4 do Umowy. Strony potwierdzają sobie wzajemnie, iż informacje o pracach wchodzących w zakres Przedmiotu Umowy przypadających na poszczególne okresy wskazane w ramowym harmonogramie realizacji Przedmiotu Umowy mają charakter orientacyjny i mogą ulec zmianie w uzasadnionych przypadkach.**

1. Wzór umowy przewiduje ramy czasowe realizacji Przedmiotu Umowy. Pamiętać jednakże należy, iż upływ czasu przewidzianego na wykonanie Przedmiotu Umowy, tj. niezrealizowanie przez Wykonawcę Zlecenia, którego termin realizacji upływał przed terminem realizacji Przedmiotu Umowy wynikającym z umowy nie powoduje wygaśnięcia umowy. Stan ten jest oceniany z punktu widzenia przesłanek odpowiedzialności Wykonawcy za niedotrzymanie terminu wykonania zobowiązania. Jeżeli okoliczność ta jest następstwem zdarzeń, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność to będzie on odpowiadał odszkodowawczo przed Zamawiającym za niedotrzymanie terminu.

2. Wzór umowy zakłada wprowadzenie ramowego harmonogramu realizacji Przedmiotu Umowy. Dokument będzie miał wprawdzie jedynie charakter orientacyjny, ale umożliwi Wykonawcy uzyskanie informacji pozwalających mu na ocenę zakresu mobilizacji swojego personelu i środków technicznych w okresie realizacji przedmiotu umowy.

§ 4

Obowiązki Zamawiającego

W ramach zawartej Umowy Zamawiający zobowiązany jest:

- 1) współpracować z Wykonawcą w celu sprawnego i rzetelnego wykonania Przedmiotu Umowy;***
- 2) informować Wykonawcę o istotnych sprawach mogących mieć wpływ na realizację Przedmiotu Umowy, w tym w szczególności o planowanym zmniejszeniu zakresu prac objętych Zleceniami oraz o zamiarze skorzystania z Opcji;***
- 3) przekazać Wykonawcy posiadane przez Zamawiającego informacje o znanych zagrożeniach mogących wystąpić na terenie, na którym Przedmiot Umowy będzie wykonywany; Wykaz zagrożeń stanowi Załącznik Nr 2 do Umowy;***
- 4) dokonywać odbiorów prac zrealizowanych przez Wykonawcę;***
- 5) dokonywać zapłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia, w terminach i na warunkach określonych w Umowie;***
- 6) udzielić Wykonawcy - na jego wniosek - pełnomocnictwa do działania w imieniu i na rzecz Zamawiającego w zakresie niezbędnym do wykonania Przedmiotu Umowy (np. w związku z zajęciem pasa drogowego, prace w obrębie linii energetycznych).***

1. Umowa w sprawie zamówienia publicznego jest tzn. umową wzajemną (art. 487 § 2 KC), co oznacza, iż Zamawiającemu nie tylko służą uprawnienia wynikające z umowy, lecz również obciążają go określone obowiązki. W przypadku umowy wzajemnej każda ze stron jest zarówno wierzycielem, jak i dłużnikiem. Ponadto, jak w przypadku każdej umowy, także w tym przypadku Zamawiającego obciąża obowiązek współdziałania z Wykonawcą przy wykonaniu zobowiązania (art. 354 § 2 KC).

2. Spośród obowiązków wynikających z postanowień § 3 zwrócić należy szczególną uwagę na dwa obowiązki stanowiące doprecyzowanie generalnego obowiązku współpracy, tj. obowiązek informowania Wykonawcy o istotnych sprawach mogących mieć wpływ na realizację Przedmiotu Umowy, w tym w szczególności o planowanym zmniejszeniu zakresu prac objętych Zleceniami oraz o zamiarze skorzystania z Opcji oraz obowiązek przekazać Wykonawcy posiadanych przez Zamawiającego informacji o znanych zagrożeniach mogących wystąpić na terenie, na którym Przedmiot Umowy będzie wykonywany.

§ 5

Obowiązki Wykonawcy – postanowienia ogólne

- 1. Wykonawca wykonywać będzie Przedmiot Umowy z najwyższą starannością i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami i zasadami wynikającymi z obowiązujących przepisów i unormowań oraz postanowień Umowy, w tym zawartych w SIWZ.**
- 2. Wykonawca ponosi wszelkie ryzyko i odpowiedzialność za szkody związane z realizacją Umowy, a w szczególności za szkody materialne, uszkodzenie ciała lub śmierć.**
- 3. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność odszkodowawczą względem Zamawiającego lub osób trzecich z tytułu szkód wyrządzonych w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy. W szczególności Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane przez osoby przy pomocy których wykonuje Przedmiot Umowy, wykorzystywane przez siebie preparaty lub środki chemiczne, urządzenia, maszyny itp.**
- 4. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty Zamawiającemu odszkodowania na równowartość szkód wyrządzonych Zamawiającemu w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy, chyba, że Zamawiający zażąda usunięcia przez Wykonawcę szkód wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań związanych z realizacją Umowy poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego.**
- 5. Wykonawca obowiązany jest realizować Przedmiot Umowy w taki sposób, aby zabezpieczyć Zamawiającego przed roszczeniami osób trzecich o odszkodowania za szkody spowodowane przemieszczaniem sprzętu i środków transportu Wykonawcy użytych do realizacji Przedmiotu Umowy. W razie wyrządzenia takich szkód przez Wykonawcę lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, Wykonawca obowiązany jest doprowadzić do niezwłocznego ich pokrycia.**
- 6. Wykonawca poniesie wszelkie koszty realizacji Przedmiotu Umowy, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy w Umowie, w tym w SIWZ, wyraźnie wskazano odmiennie.**
- 7. Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego informowania Zamawiającego o wypadkach przy pracy zaistniałych w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy.**
- 8. Wykonawca zobowiązany jest zastosować się do zaleceń Przedstawiciela Zamawiającego w zakresie sposobu realizacji Przedmiotu Umowy, które są zgodne z przepisami dotyczącymi prac objętych Umową obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej, regulacjami obowiązującymi w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, zapisami Zlecenia lub uznaną wiedzą leśną.**
- 9. Zamawiający jest uprawniony wstrzymać realizację Przedmiotu Umowy, jeżeli Wykonawca narusza postanowienia Umowy dotyczące sposobu realizacji Przedmiotu Umowy.**

1. We wzorze umowy przewiduje się podwyższony stopień staranności Wykonawcy w stosunku do stopnia staranności wynikającego z przepisów KC. Przepisy kodeksowe (art. 355 § 1 KC) wymagają od dłużnika zachowania należytej staranności, czyli ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju. Pozwalają jednakże określić ją w inny sposób na zasadzie swobody umów (art. 353¹ KC). Korzystając z tej możliwości, wzór umowy przewiduje, że Wykonawca wykonywać będzie Przedmiot Umowy z najwyższą starannością.

2. Wzór umowy wskazuje, że Wykonawca ponosi wszelkie ryzyko i odpowiedzialność za szkody związane z realizacją Umowy, a w szczególności za szkody materialne, uszkodzenie ciała lub śmierć. Określając zasady odpowiedzialności pomiędzy stronami wskazuje się, iż Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność odszkodowawczą względem Zamawiającego lub osób trzecich z tytułu szkód wyrządzonych w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy. Chodzi w tym przypadku zarówno za szkody będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania umowy (np. szkoda wyrządzona zwłoką w pozyskaniu surowca), jak o szkody wyrządzone Zamawiającemu w związku z realizacją umowy (np. przypadkowe uszkodzenie drogi leśnej w trakcie przemieszczania sprzętu na powierzchnię). Pamiętać należy, że przywołane postanowienia umowne określają zasady odpowiedzialności za szkody spowodowane realizacją Przedmiotu Umowy jedynie ze skutkiem prawnym dla Zamawiającego i Wykonawcy. Wynika to z faktu, iż umowa wywołuje skutki prawne wyłącznie pomiędzy jej stronami (*inter partes*) i nie wiąże żadnych osób trzecich. W odniesieniu do odpowiedzialności wobec osób trzecich podstawą określania odpowiedzialności odszkodowawczej będzie przepis art. 429 KC, który stanowi, że kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności chyba, że nie ponosi winy w wyborze albo, że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności. Ponieważ realizacja Przedmiotu Umowy będzie następowała na rzecz przedsiębiorcy (profesjonalisty), to tym samym (w świetle reguł odpowiedzialności wynikających z art. 429 KC) Zamawiający nie będzie w stosunku do osób trzecich ponosił odpowiedzialności za szkody spowodowane przez Wykonawcę w związku z realizacją umowy (np. za uszkodzenie przez Wykonawcę linii energetycznej).

3. Mając na uwadze szczególnie wysokie ryzyko powstania szkód w związku z przemieszczaniem sprzętu i środków transportu wzór umowy eksponuje obowiązek wykonywania Przedmiotu Umowy w taki sposób, aby zabezpieczyć Zamawiającego przed roszczeniami osób trzecich o odszkodowania za szkody spowodowane przemieszczaniem sprzętu i środków transportu Wykonawcy użytych do realizacji Przedmiotu Umowy, zaś w razie wyrządzenia takich szkód przez Wykonawcę lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, obowiązek doprowadzenia do niezwłocznego ich pokrycia. Pokrycie szkód może nastąpić zarówno samodzielnie przez Wykonawcę, jak i z jego polisy OC. Wzór umowy (vide: § 13) zobowiązuje zresztą Wykonawcę do posiadania ochrony ubezpieczeniowej.

4. Wzór umowy określa także zakres zaleceń Przedstawiciela Zamawiającego, do których Wykonawca zobowiązany jest zastosować się przy realizacji Przedmiotu Umowy. Obowiązek zastosowania się do zaleceń jest ograniczony wyłącznie do zaleceń, które są zgodne z przepisami dotyczącymi prac objętych Umową obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej, regulacjami obowiązującymi w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, zapisami Zlecenia lub uznaną wiedzą leśną. W przypadku sformułowania zaleceń wykraczających poza ten zakres Wykonawca nie ma obowiązku dostosowania się do nich.

5. Ważnym uprawnieniem umownym Zamawiającego jest prawo do wstrzymania realizacji Przedmiotu Umowy, jeżeli Wykonawca narusza postanowienia Umowy dotyczące sposobu jego realizacji. Uprawnienie to umożliwia powstrzymanie działań niepożądanych z punktu widzenia postanowień umownych lub interesu Zamawiającego (np. powodowanie uszkodzeń dróg, stosowanie niedopuszczalnych środków chemicznych) celem zapobieżenia powstawania szkód w większym wymiarze przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych uprawnień Zamawiającego wynikających z umowy (np. prawa do odstąpienia od umowy).

§ 6

Obowiązki Wykonawcy

w zakresie użytkowanych maszyn i narzędzi oraz powierzonych składników majątkowych

1. **Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania Przedmiotu Umowy wykorzystując techniki oraz technologie gwarantujące minimalizację strat i zanieczyszczeń w środowisku naturalnym.**
2. **Wykonawca gwarantuje, że maszyny i inne urządzenia techniczne, wykorzystywane przez Wykonawcę oraz jego podwykonawców do realizacji Przedmiotu Umowy będą:**
 - 1) **spełniać wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przez cały okres ich użytkowania,**
 - 2) **utrzymywane w stanie sprawności technicznej i czystości zapewniającej użytkowanie ich bez szkody dla bezpieczeństwa i zdrowia osób je eksploatujących oraz środowiska przyrodniczego, w którym realizowane są prace;**
 - 3) **posiadać aktualne atesty, świadectwa dopuszczenia do eksploatacji, itp. o ile są wymagane przez odpowiednie przepisy prawa.**
3. **Wykonawca jest odpowiedzialny za powierzenie obsługi maszyn i urządzeń technicznych osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje.**
4. **Wykonawca zobowiązany jest umożliwić Przedstawicielowi Zamawiającego weryfikację wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 2 i 3.**
5. **Wykonawca przyjmuje odpowiedzialność materialną z obowiązkiem wyliczenia się lub zwrotu za powierzone mu składniki majątkowe, przyjęte przez Wykonawcę do realizacji Przedmiotu Umowy. Przyjęcie składników majątkowych będzie każdorazowo potwierdzane dokumentem (protokołem) wydania składników majątkowych. Materiały niez użyte w ramach realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązuje się zwrócić w terminie do 3 dni roboczych od odbioru przedmiotu Zlecenia w ramach realizacji, którego zostały powierzone. Wykonawca obowiązany jest pokryć wszelkie szkody Zamawiającego, powstałe na skutek niedoboru, zniszczenia lub uszkodzenia powierzonych składników majątkowych. Zamawiający jest uprawniony roszczenie odszkodowawcze, o którym mowa w zdaniu poprzednim potrącić z Wynagrodzenia lub zaspokoić z Zabezpieczenia,**

1. Niezależnie od obowiązków wynikających z przepisów obowiązującego prawa (w tym w szczególności z przepisów o dozorcze technicznym) Wykonawca przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne, że maszyny i inne urządzenia techniczne, wykorzystywane przez Wykonawcę oraz jego podwykonawców do realizacji Przedmiotu Umowy będą: (1) spełniać wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przez cały okres ich użytkowania, (2) utrzymywane w stanie sprawności technicznej i czystości zapewniającej użytkowanie ich bez szkody dla bezpieczeństwa i zdrowia osób je eksploatujących oraz środowiska przyrodniczego, w którym realizowane są prace (3) posiadać aktualne atesty, świadectwa dopuszczenia do eksploatacji, itp. o ile są wymagane przez odpowiednie przepisy prawa. Wykonawca będzie również odpowiedzialny za powierzenie obsługi maszyn i urządzeń technicznych osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje.

2. W stosunku do opisanych powyżej obowiązków Wykonawca obowiązany będzie umożliwić Przedstawicielowi Zamawiającego dokonanie weryfikacji ich wykonania. Wzór umowy wprowadza elastyczne rozwiązanie, w myśl, którego Zamawiający nie jest obowiązany do

dokonywania kontroli wypełnienia przez Wykonawcę jego obowiązków z zakresie używanych maszyn i narzędzi, jednakże służy mu takie uprawnienie. Tym samym w uzasadnionych przypadkach Zamawiający będzie mógł dokonać weryfikacji wypełnienia tych obowiązków, niezależnie od konieczności poddania się przez wykonawcę kontroli właściwych organów administracji publicznej. Umożliwia to Zamawiającemu weryfikację stanu technicznego sprzętu Wykonawcy w przypadkach, gdy Zamawiający poweźmie wątpliwość co do prawidłowego wykonywania przez Wykonawcę obowiązków w zakresie sprzętu.

3. Wzór umowy ustanawia także odpowiedzialność materialną Wykonawcy z obowiązkiem rozliczenia się lub zwrotu za powierzone mu składniki majątkowe, przyjęte przez Wykonawcę do realizacji Przedmiotu Umowy (np. sadzonki, materiał powierzony do wykonania grodzień).

§ 7

Obowiązki Wykonawcy w zakresie personelu

- 1. Wykonawca jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo i przestrzeganie przepisów i uregulowań prawnych obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym stosowanych do prac z zakresu gospodarki leśnej oraz zasad i przepisów BHP i ppoż. na terenie wykonywanych prac.**
- 2. Wykonawca obowiązany jest zapewnić udział w wykonywaniu prac osób o odpowiednich kwalifikacjach i w odpowiedniej liczbie („Personel Wykonawcy”) do zakresu prac objętych danym Zleceniem.**
- 3. W zakresie, w jakim Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, Wykonawca gwarantuje, że osoby wykonujące Przedmiot Umowy będą zatrudnione na podstawie umowy o pracę w rozumieniu Kodeksu pracy. Obowiązek realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę dotyczy również realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy podwykonawców. Jeżeli w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy dojdzie, do zmiany składu osobowego Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, to sumaryczna ilość pełnych etatów takich osób winna być nie mniejsza niż wynikająca z SIWZ.**
- 4. Przed zawarciem Umowy, dla osób wchodzących w skład Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, Wykonawca przedłożył Zamawiającemu kopie umów o pracę. W przypadku zmiany składu osobowego Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, przed dopuszczeniem tych osób do wykonywania poszczególnych prac Wykonawca obowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu kopie umów o pracę. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca obowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu kopie umów o pracę dla osób wchodzących w skład Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Nieprzedłożenie umów, o których mowa w zdaniu poprzednim stanowi przypadek naruszenia obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.**

5. Wykonawca zobowiązuje się do wykonywania Przedmiotu Umowy przez osoby wskazane w Ofercie. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany osób, o których mowa w zdaniu poprzednim, na inne posiadające co najmniej taką samą wiedzę i kwalifikacje oraz wymagane uprawnienia, jak wymagane w SIWZ. O planowanej zmianie osób, przy pomocy, których Wykonawca wykonuje Przedmiot Umowy, Wykonawca zobowiązany jest powiadomić Zamawiającego na piśmie przed dopuszczeniem tych osób do wykonywania prac.
6. Wykonawca zobowiązuje się dopuścić do wykonywania poszczególnych prac osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami posiadają kwalifikacje do ich wykonania (np. odbyły odpowiednie szkolenia i ukończyły je z wynikiem pozytywnym, posiadają wymagane zaświadczenia kwalifikacyjne itp.). W przypadku stwierdzenia przez Przedstawiciela Zamawiającego wykonywania prac przez osoby, które nie powinny być dopuszczone do wykonywania tych prac z powodu braku odpowiednich kwalifikacji lub wymaganego prawem ich potwierdzenia, Przedstawiciel Zamawiającego jest uprawniony do wstrzymania wykonywania prac przez Wykonawcę lub żądania zaprzestania wykonywania tych prac przez taką osobę. Powyższe nie narusza uprawnień Zamawiającego, o których mowa w § 12 Umowy.
7. Wykonawca zobowiązany jest poinformować Personel Wykonawcy oraz podwykonawców o zagrożeniach dla zdrowia i życia istniejących na terenie, na którym prace będą wykonywane, w szczególności o zagrożeniach, przed którymi chronić ich będą środki ochrony indywidualnej oraz przekazać informacje o tych środkach i zasadach ich stosowania, jak również o działaniach ochronnych i zapobiegawczych, jakie mogą zostać podjęte w celu wyeliminowania lub ograniczenia tych zagrożeń.
8. Przedstawiciel Zamawiającego uprawniony jest do weryfikacji tożsamości Personelu Wykonawcy uczestniczącego w realizacji prac.
9. Realizacja przez Wykonawcę Przedmiotu Umowy przy pomocy podwykonawcy wymaga uzyskania uprzedniej zgody Zamawiającego. Występując o wyrażenie zgody na powierzenie realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy podwykonawcy Wykonawca wskaże osobę podwykonawcy oraz szczegółowo określi zakres prac, jaki zamierza powierzyć temu podwykonawcy. Zamawiający jest uprawniony przed wyrażeniem zgody żądać od Wykonawcy przedłożenia informacji lub dokumentów dotyczących:
 - 1) zdolności technicznej do wykonania planowanego do powierzenia podwykonawcy zakresu rzeczowego,
 - 2) dysponowania personelem umożliwiającym podwykonawcy realizację planowanego do powierzenia zakresu rzeczowego,
 - 3) sytuacji finansowej, w jakiej znajduje się podwykonawca,
 - 4) kopii umów o pracę dla personelu podwykonawcy, w przypadku, gdy Wykonawca w Ofercie zobowiązał się do realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.
10. Jeżeli zmiana podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b PZP, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 PZP, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia poprzedzającego zawarcie Umowy.

11. Wykonawca ma obowiązek wyznaczenia koordynatora zgodnie z przepisami prawa pracy (art. 208 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy).

1. Ponieważ SIWZ przewiduje pozacenowe kryterium oceny ofert pn. „Wykonywanie Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę”, to Wykonawca, który w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy w taki właśnie sposób gwarantuje mocą postanowień umowy, że osoby wykonujące Przedmiot Umowy będą zatrudnione na podstawie umowy o pracę w rozumieniu Kodeksu pracy. Umowa precyzuje przy tym, iż obowiązek realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę dotyczy również realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy podwykonawców. Zakres tego obowiązku określa SIWZ, w której Zamawiający określi stanowiska, na których osoby realizujące Przedmiot Umowy muszą być zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz określi ilości etatów, do których odnosi się ten obowiązek. Umowa precyzuje również, że jeżeli w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy dojdzie, do zmiany składu osobowego Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, to sumaryczna ilość pełnych etatów takich osób winna być nie mniejsza niż wynikająca z SIWZ. Regulacja powyższa ma na celu zapobieżenie sytuacjom, w którym osobom wchodzącym w skład Personelu Wykonawcy zostanie zmniejszona wielkość etatu.

Weryfikacja zatrudnienia wymaganej ilości osób na podstawie umowy o pracę następować będzie jeszcze przed podpisaniem umowy, dlatego też wzór umowy zawiera oświadczenie stron, iż przed zawarciem Umowy, dla osób wchodzących w skład Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, Wykonawca przedłożył Zamawiającemu kopie umów o pracę. Z kolei w trakcie realizacji umowy w przypadku zmiany składu osobowego Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, przed dopuszczeniem tych osób do wykonywania poszczególnych prac Wykonawca obowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu kopie umów o pracę. Umowa przewiduje także konieczność wykonania analogicznego obowiązku na każde żądanie Zamawiającego. Nieprzedłożenie umów, o stanowiąc przypadek naruszenia obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, co będzie podstawą do naliczenia kary umownej.

2. Wzór umowy ustanawia również umowny obowiązek wykonywania Przedmiotu Umowy przez osoby wskazane w Ofercie. Dotyczy on osób wskazanych przez Wykonawcę w Ofercie celem potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu dot. dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia (art. 22 ust. 1 pkt 3 PZP). Umowa dopuszcza możliwość zmiany tych osób, ale wyłącznie na osoby posiadające co najmniej taką samą wiedzę i kwalifikacje oraz wymagane uprawnienia, jak wymagane w SIWZ. Niewykonywanie przedmiotowych obowiązków zostało obwarowane karą umowną.

Obowiązek realizacji Przedmiotu Umowy przez osoby wskazane w Ofercie należy odróżnić od obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Pierwszy z tych obowiązków dotyczy wszystkich wykonawców i oznacza konieczność realizacji umowy przy pomocy osób wskazanych w ofercie celem potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu. Z kolei drugi z obowiązków dotyczy tylko takiego Wykonawcy, który przyjął na siebie takie zobowiązanie w ofercie.

3. Zgodnie z wzorem umowy Wykonawca będzie uprawniony dopuścić do wykonywania poszczególnych prac tylko takie osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami posiadają kwalifikacje do ich wykonania. W przypadku stwierdzenia naruszenia tego obowiązku Przedstawiciel Zamawiającego będzie uprawniony do wstrzymania wykonywania prac przez

Wykonawcę lub żądania zaprzestania wykonywania tych prac przez taką osobę. Ponadto Zamawiający będzie uprawniony do naliczenia Wykonawcy kary umownej.

4. Wzór umowy przewiduje rozbudowane postanowienia regulujące podwykonawstwo. Jako zasadę przyjmuje się konieczność uzyskania uprzedniej zgody Zamawiającego na realizację przez Wykonawcę Przedmiotu Umowy przy pomocy podwykonawców. Występując o wyrażenie zgody na zastosowanie podwykonawstwa przy realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca obowiązany będzie wskazać osobę podwykonawcy oraz szczegółowo określić zakres prac, jaki zamierza powierzyć temu podwykonawcy. Przewiduje się również, iż Zamawiający będzie uprawniony przed wyrażeniem zgody żądać od Wykonawcy przedłożenia informacji lub dokumentów dotyczących: (1) zdolności technicznej do wykonania planowanego do powierzenia podwykonawcy zakresu rzeczowego, (2) dysponowania personelem umożliwiającym podwykonawcy realizację planowanego do powierzenia zakresu rzeczowego oraz (3) sytuacji finansowej, w jakiej znajduje się podwykonawca. Powyższe uprawnienie ma umożliwić Zamawiającemu dokonanie weryfikacji potencjału proponowanego podwykonawcy z punktu widzenia planowanego mu do powierzenia zakresu rzeczowego. Dodatkowo, w przypadku, gdy Wykonawca w Ofercie zobowiązał się do realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, a wypełnienie tego obowiązku następować będzie przy pomocy personelu podwykonawcy Zamawiający będzie uprawniony żądać także kopii umów o pracę dla personelu podwykonawcy.

5 Wzór umowy przywołuje również obowiązek wyznaczenia przez Wykonawcę koordynatora zgodnie z przepisami prawa pracy (tj. zgodnie z art. 208 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy). Chodzi tu o obowiązek wyznaczenia koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu w razie, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców.

§ 8

Odbiory

- 1. Odbiór prac objętych danym Zleceniem będzie dokonywany w imieniu Zamawiającego przez Przedstawiciela Zamawiającego. Przedmiotem odbioru będą, w zależności od treści Zlecenia, wszystkie prace objęte danym Zleceniem lub poszczególne pozycje Zlecenia, a w przypadku prac z zakresu pozyskania - również część pozycji.**
- 2. Odbiór będzie obejmował obmiar ilości wykonanych prac oraz ocenę ich jakości. Zasady odbioru prac dla poszczególnych prac określa SIWZ.**
- 3. Wykonawca zobowiązany jest zgłosić Przedstawicielowi Zamawiającego zakończenie prac stanowiących przedmiot Zlecenia, a w przypadku prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna także zakończenie prac na danej pozycji Zlecenia.**
- 4. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 3 zostanie przekazane Przedstawicielowi Zamawiającemu faxem lub pocztą elektroniczną na numery lub adresy wskazane w § 16.**
- 5. W przypadkach uzgodnionych uprzednio z Przedstawicielem Zamawiającego lub w przypadkach wskazanych w Zleceniu zgłoszenie, o którym mowa w ust. 3 zostanie przekazane Przedstawicielowi Zamawiającemu ustnie lub telefonicznie na numer wskazany w § 16. Zgłoszenie przekazane ustnie lub telefonicznie zostanie niezwłocznie potwierdzone w sposób, o którym mowa w ust. 4.**

6. *Jeżeli Wykonawca w terminie wynikającym ze Zlecenia nie zgłosi Zamawiającemu o zakończeniu prac stanowiących przedmiot Zlecenia, a w przypadku prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna także zakończenia prac na danej pozycji Zlecenia, Zamawiający jest uprawniony wezwać Wykonawcę do natychmiastowego dokonania zgłoszenia, a w przypadku braku reakcji na takie wezwanie do dokonania odbioru w zakresie przez siebie określonym.*
7. *Odbiór powinien zostać wyznaczony przez Przedstawiciela Zamawiającego na termin nie późniejszy niż 5 dni roboczych od otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3. Wykonawca może wziąć udział w odbiorze. Brak obecności Przedstawiciela Wykonawcy nie uniemożliwia dokonania odbioru przez Zamawiającego.*
8. *Odbiorowi podlega przedmiot Zlecenia lub jego część wolna od wad lub usterek, z zastrzeżeniem postanowień § 12 ust. 1 pkt 2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonaniu prac Zamawiający może odmówić odebrania prac wykonanych wadliwie. Po upływie terminu wykonania Zlecenia, Zamawiający może:*
 - 1) *naliczyć Wykonawcy karę umowną, zgodnie z § 12 Umowy; albo*
 - 2) *wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na wykonanie przedmiotu Zlecenia lub jego części w sposób wolny o wad lub usterek, a po jego bezskutecznym upływie odstąpić od Umowy; albo*
 - 3) *zastępczo powierzyć wykonanie prac niewykonanych należycie na koszt Wykonawcy osobie trzeciej („Wykonanie Zastępcze”).*
9. *Odbiór prac będzie dokumentowany:*
 - 1) *w przypadku dokonywania odbioru części prac z zakresu pozyskania drewna – Rejestrem Odebranego Drewna (będącym podstawą do sporządzenia Protokołu Odbioru Robót);*
 - 2) *w przypadku dokonywania odbioru części prac z zakresu zrywki drewna – Kwitem Zrywkowym (będącym podstawą do sporządzenia Protokołu Odbioru Robót);*
 - 3) *w przypadku zakończenia prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna na danej pozycji cięć – sporządzonym przez Wykonawcę Protokołem Przekazania Pozycji, z zastrzeżeniem, iż sporządzanie Protokołu Przekazania Pozycji nie jest wymagane w przypadku realizacji cięć przygodnych;*
 - 4) *w przypadkach innych niż wskazane w pkt 1 – 3 –Protokołem Odbioru Robót.*
10. *Protokół Przekazania Pozycji oraz Protokół Odbioru Robót stanowi protokół zwrotu powierzchni, na których wykonywane były prace będące przedmiotem Zlecenia.*
11. *Odmowa odbioru prac wraz ze wskazaniem przyczyn, jak również wskazanie ewentualnych nieprawidłowości (wad) lub szkód wyrządzonych w toku wykonywania prac będzie następowała na piśmie.*
12. *Strony ustalają, iż wszelkie koszty poniesione przez Zamawiającego w związku z Wykonaniem Zastępczym Zamawiający może potrącić z wynagrodzenia Wykonawcy. Jeżeli potrącenie z wynagrodzenia Wykonawcy kosztów poniesionych przez Zamawiającego w związku z Wykonaniem Zastępczym nie będzie możliwe, Zamawiający może koszty te zaspokoić z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.*

1. Odbiór prac obejmować będzie, w zależności od treści Zlecenia, wszystkie prace objęte danym Zleceniem lub poszczególne pozycje Zlecenia, a w przypadku prac z zakresu pozyskania - również

część pozycji. O zakresach prac objętych odbiorami częściowymi decydować będzie każdorazowo treść Zlecenia wystawionego przez Przedstawiciela Zamawiającego. W przypadku przewidzenia w Zleceniu odbiorów częściowych Zlecenie powinno szczegółowo opisywać zakresy prac podlegających odbiorom częściowym i przewidziane dla nich terminy realizacji.

2. Odbiór (a w przypadku przewidzenia w Zleceniu odbiorów częściowych, także odbiór częściowy) zwany odbiorem ilościowo – jakościowy, będzie bowiem obejmował obmiar ilości wykonanych prac oraz ocenę ich jakości. Szczegółowe zasady dokonywania odbiorów dla poszczególnych prac określa Załącznik nr 1C do SIWZ. W związku z możliwością zastosowania przez Zamawiającego różnych, dających odmienne wyniki metod pomiaru (szczególnie ilości pozyskanego drewna) do prawidłowego określenia ceny ofertowej Wykonawca powinien uzyskać informacje o warunkach odbioru prac w SIWZ. Należy zwrócić uwagę na to, że w niektórych przypadkach część parametrów odbieranych prac określana będzie przy pomocy powierzchni próbnych. Brak zdefiniowania sposobu wyznaczania powierzchni próbnych może spowodować nieskuteczność kierowanych do Wykonawcy roszczeń w ewentualnych postępowaniach sądowych.

3. Wzór umowy przewiduje zgłaszanie przez Wykonawcę gotowości do odbioru. Zgłoszenie będzie mogło być przekazane Przedstawicielowi Zamawiającemu faxem lub pocztą elektroniczną na numery lub adresy wskazane w umowie, przy czym w przypadkach uzgodnionych uprzednio z Przedstawicielem Zamawiającego lub w przypadkach wskazanych w Zleceniu zgłoszenie gotowości odbioru będzie mogło być przekazane Przedstawicielowi Zamawiającemu także telefonicznie. Jeżeli jednak Wykonawca w terminie wynikającym ze Zlecenia nie zgłosi Zamawiającemu o zakończeniu prac stanowiących przedmiot Zlecenia, a w przypadku prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna także zakończenia prac na danej pozycji Zlecenia, Zamawiający będzie uprawniony wezwać Wykonawcę do natychmiastowego dokonania zgłoszenia, a w przypadku braku reakcji na takie wezwanie do dokonania odbioru w zakresie przez siebie określonym.

4. Dokonanie zgłoszenia gotowości odbioru będzie po stronie Zamawiającego obowiązkiem wyznaczenia terminu do odbioru i przystąpienia do odbioru. Odbiór powinien zostać wyznaczony przez Przedstawiciela Zamawiającego na termin nie późniejszy niż 5 dni roboczych od otrzymania zgłoszenia gotowości odbioru. Umowa wskazuje, że odbiór będzie mógł nastąpić zarówno w obecności Przedstawiciela Wykonawcy, jak bez jego udziału.

5. Wzór umowy przyjmuje, jako zasadę odbiór bezusterkowy. Wyjątkiem od tego będzie wykonanie Przedmiotu Zlecenia z wadą, która nie może być usunięta (np. wyrobienie niewłaściwych sortymentów). W takiej sytuacji nastąpi jednocześnie odbiór i naliczenie kary umownej z § 12 ust. 1 pkt 2.

6. Dokumentami potwierdzającymi dokonanie odbioru będą (1) w przypadku dokonywania odbioru części prac z zakresu pozyskania drewna – Rejestr Odebranego Drewna; (2) w przypadku dokonywania odbioru części prac z zakresu zrywki drewna –Kwit Zrywkowy; (3) w przypadku zakończenia prac z zakresu pozyskania i zrywki drewna na danej pozycji cięć – sporządzonym przez Wykonawcę Protokół Przekazania Pozycji (sporządzanie Protokołu Przekazania Pozycji nie będzie wymagane w przypadku realizacji cięć przygodnych), (4) w pozostałych przypadkach –Protokół Odbioru Robót. Wskazane dokumenty będą stanowiły podstawę do wystawienia przez Wykonawcę faktury. W przypadku niedokonania odbioru przez Zamawiającego umowa nakłada na Zamawiającego obowiązek wskazania na piśmie zarówno samej odmowy odbioru prac, jak i wskazania przyczyn oraz ewentualnych nieprawidłowości (wad) lub szkód wyrządzonych w toku wykonywania prac. Wykonanie tego obowiązku ma doniosłe znaczenie z punktu widzenia ewentualnego sporu z Wykonawcą.

7. Przewiduje się, że dokumenty odbiorowe, tj. Protokół Przekazania Pozycji (w przypadku prac z zakresu i pozyskania zrywki) oraz Protokół Odbioru Robót (w pozostałych przypadkach), stanowić będą zarazem protokół zwrotu powierzchni, na których wykonywane były prace będące

przedmiotem Zlecenia. W związku z przyjętą w PGL LP pragmatyką (dokumentowanie odbioru prac z zakresu pozyskania drewna na podstawie dokumentów przychodowych oraz kilkakrotne sporządzanie Protokołu Odbioru Robót dla jednej pozycji) wykorzystanie do tego celu dokumentu Protokołu Odbioru Robót wydaje się nadmiernie ryzykowne. Obecnie Protokół Odbioru Robót generowany jest, jako „zestawienie” Rejestrów Odebranego Drewna, uzupełnione o informacje konieczne do wystawienia faktury. Dokument nie uwzględnia konieczności weryfikacji prawidłowości wykonania zabiegu (stopień uszkodzenia drzewostanu, przestrzeganie wymogów BHP itd.). W sytuacji, w której dla jednej pozycji generowane jest kilka Protokołów Odbioru Robót trudne jest ponadto stworzenie systemu ustalania odpowiedzialnego za prawidłowe jej zabezpieczenie.

8. Wzór umowy kompleksowo reguluje możliwe uprawnienia Zamawiającego w przypadku nieterminowego wykonania Zlecenia. Najdalej idącym uprawnieniem Zamawiającego służącym mu w takiej sytuacji jest uprawnienie do odstąpienia od umowy. Przyjęte rozwiązanie nawiązuje do przepisu art. 636 § 1 KC, a zgodnie z nim w przypadku nieterminowego wykonania Zlecenia Zamawiający jest uprawniony wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na wykonanie przedmiotu Zlecenia lub jego części w sposób wolny o wad lub usterek, a po jego bezskutecznym upływie odstąpić od Umowy. Odstąpienie jest jednak tylko jednym z uprawnień. Zamawiający może również naliczyć Wykonawcy karę umowną, zgodnie z § 12 Umowy, albo zastępczo powierzyć wykonanie prac niewykonanych należycie na koszt Wykonawcy osobie trzeciej.

§ 9

Wysokość wynagrodzenia

- 1. Za wykonanie Przedmiotu Umowy zgodnie z Umową, Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ustalone zgodnie z ust. 2, wstępnie określone na podstawie Oferty na kwotę _____ PLN brutto, tj. _____ PLN netto. Kwota wynagrodzenia brutto, o której mowa w zdaniu poprzednim stanowi wartość Przedmiotu Umowy („Wartość Przedmiotu Umowy”).**
- 2. Kwota wynagrodzenia brutto nie obejmuje prac wykonywanych w ramach Opcji.**
- 3. Wynagrodzenie należne Wykonawcy za wykonane prace stanowiących przedmiot udzielonych Zleceń obliczane będzie na podstawie ilości odebranych prac, według cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym zawartym w Ofercie.**
- 4. Ceny jednostkowe, o których mowa w ust. 2, nie będą podlegały zmianom w trakcie realizacji Umowy, z zastrzeżeniem postanowień § 10 ust. 5. Wykonawca niniejszym potwierdza, iż ceny jednostkowe za wykonanie poszczególnych prac uwzględniają wszystkie koszty związane z ich wykonaniem.**
- 5. Zamawiający zapłaci Wykonawcy za prace wykonane zgodnie z określoną w umowie starannością potwierdzone w Protokołach Odbioru Robót, o których mowa w § 8 ust. 9.**
- 6. Strony ustalają, iż Zamawiający może potrącić z wynagrodzenia wszelkie należności pieniężne należne od Wykonawcy na podstawie Umowy, w tym w szczególności kary umowne, odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania Przedmiotu Umowy, w tym odszkodowania za szkody przewyższające wysokość zastrzeżonych kar umownych, koszty ubezpieczenia Wykonawcy i koszty poniesione przez Zamawiającego w związku z Wykonaniem Zastępczym.**

1. Postanowienia wzoru umowy potwierdzają kosztorysowy charakter wynagrodzenia wskazując, iż wynagrodzenie należne Wykonawcy za wykonane prace stanowiących przedmiot udzielonych Zleceń obliczane będzie na podstawie ilości odebranych prac, według cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym zawartym w Ofercie.
2. Ceny jednostkowe podane w Kosztorysie Ofertowym będą miały charakter stały w trakcie całego okresu wykonywania umowy. Zmianie ulegć będzie mogła jedynie stawka VAT.
3. Zamawiający będzie uprawniony potrącić z wynagrodzenia wszelkie należności pieniężne należne od Wykonawcy na podstawie Umowy.

§ 10

Warunki płatności

1. **Wynagrodzenie, o którym mowa w § 9 ust. 3, płatne będzie po odbiorze przedmiotu Zlecenia lub części przedmiotu Zlecenia, na podstawie faktury.**
2. **Wynagrodzenie stanowić będzie iloczyn wskazanych Kosztorysie Ofertowym zawartym w Ofercie cen jednostkowych za poszczególne prace oraz ilości wykonanych prac.**
3. **Wynagrodzenie będzie płatne w terminie 21 dni od doręczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury. Podstawą do wystawienia faktury przez Wykonawcę będą Protokoły Odbioru Robót wskazane w § 8 ust. 9.**
4. **Z zastrzeżeniem postanowień ust. 7 Wynagrodzenie będzie płatne na rachunek bankowy Wykonawcy wskazany w fakturze. Za dzień dokonania płatności przyjmuje się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.**
5. **Podatek VAT naliczony zostanie w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury.**
6. **Wykonawca nie może bez uprzedniej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności, przenieść na osobę trzecią jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy.**
7. **W przypadku zawarcia Umowy z Wykonawcami wspólnie ubiegającymi się o udzielenie zamówienia, w terminie 7 dni od zawarcia Umowy, wskażą oni członka konsorcjum upoważnionego do wystawiania faktur i do odbioru wynagrodzenia w imieniu wszystkich członków konsorcjum. Dokonanie zapłaty na rachunek bankowy upoważnionego członka konsorcjum zwalania Zamawiającego z odpowiedzialności w stosunku do wszystkich członków konsorcjum.**

1. Wzór umowy zakłada 21 – dniowy termin płatności. Termin ten może zostać określony przez Zamawiającego również jako krótszy.

2. Termin zapłaty wynagrodzenia jest w świetle przepisów KC tzw. terminem zastrzeżonym na korzyść dłużnika (art. 457 KC), co oznacza, iż Zamawiający jest uprawiony dokonać zapłaty przed upływem tego terminu, zaś w przypadku opóźnienia w zapłacie będzie obowiązany do zapłaty odsetek (art. 481 § 1 KC).

3. W przypadku zawierania umowy z konsorcjum wzór umowy ustanawia obowiązek wskazania przez konsorcjantów członka konsorcjum upoważnionego do wystawiania faktur i do odbioru

wynagrodzenia w imieniu wszystkich członków konsorcjum. Dokonanie zapłaty na rachunek bankowy upoważnionego członka konsorcjum zwalnia Zamawiającego z odpowiedzialności w stosunku do wszystkich członków konsorcjum. Wskazane rozwiązanie ma ułatwić Zamawiającemu realizację umowy, gdyż w jego ofercie tylko jeden członek konsorcjum będzie wystawiał faktury na Zamawiającego.

§ 11

Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

- 1. Wykonawca, zgodnie z wymaganiami SIWZ, przed zawarciem Umowy wniósł zabezpieczenie należytego wykonania Umowy, w wysokości _ % Wartości Przedmiotu Umowy („Zabezpieczenie”).**
- 2. Zabezpieczenie służy zabezpieczeniu zapłaty roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Przedmiotu Umowy.**
- 3. Zabezpieczenie zostanie zwolnione przez Zamawiającego i przekazane Wykonawcy w ciągu 30 dni po wykonaniu Przedmiotu Umowy i uznaniu jej za należyte wykonaną. W przypadku niewykonania Zlecenia do upływu terminu, o którym mowa w § 3 ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest wnieść Zabezpieczenie na czas niezbędny do ukończenia i odebrania prac objętych Zleceniem.**
- 4. Zamawiający jest upoważniony do zaspokojenia z Zabezpieczenia, jak również z innych kwot należnych Wykonawcy, wszelkich należności z tytułu kar umownych, lub innych odszkodowań należnych Zamawiającemu na podstawie Umowy.**

1. Zgodnie z wymaganiami określonymi w SIWZ Wykonawca będzie obowiązany do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. SIWZ przewidywać będzie obowiązek wniesienia zabezpieczenia jeszcze przed zawarciem umowy, jaką jedną z formalności do dopełnienia przed zawarciem umowy (vide: pkt 15 SIWZ). Z tego też powodu umowa będzie jedynie potwierdzać fakt wniesienia zabezpieczenia.

2. Wysokość zabezpieczenia sprecyzowana będzie w SIWZ (5 – 10% ceny łącznej brutto).

3. Zwrot zabezpieczenia następować będzie w terminie 30 dni po wykonaniu Przedmiotu Umowy i uznaniu go za należyte wykonany, czyli 30 dni po wykonaniu ostatniego ze Zleceń. Nie przewiduje się wnoszenia zabezpieczenia na okres rękojmi za wady (vide: art. 151 ust. 3 PZP), a to z uwagi na fakt, iż w stosunku do usług stanowiących Przedmiot Zamówienia nie powstaje rękojmia za wady.

§ 12

Kary umowne

- 1. Zamawiający jest uprawniony do naliczenia, a Wykonawca obowiązany w takiej sytuacji do zapłaty, następujących kar umownych:**

- 1) *za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w realizacji prac na danej pozycji objętej Zleceniem w stosunku do terminu określonego w Zleceniu - w wysokości 1 % wartości prac na danej pozycji objętej Zleceniem, w stosunku, do których Wykonawca pozostaje w zwłoce;*
- 2) *za każdy przypadek wykonania prac objętych Zleceniem w sposób sprzeczny z wymaganiami wynikającymi z Umowy lub Zlecenia, stwierdzony podczas odbiorów, w stosunku, do którego nie jest możliwe usunięcie nieprawidłowości - w wysokości 50 % wartości zleconych prac;*
- 3) *w przypadku uszkodzenia drzew podczas pozyskania lub zrywki w ilości większej niż 5 % drzew pozostających po zabiegu, a w przypadku pielęgnowania gleby w uprawach, w ilości większej niż 3 % drzew pozostających po zabiegu na pozycji objętej przedmiotem Zlecenia - w wysokości 10% wartości zleconych prac na danej pozycji.*

Przez uszkodzenie drzewa podczas pozyskania lub zrywki rozumie się odarcie kory do drewna o pow. większej niż 20 cm², natomiast przez uszkodzenie drzewa podczas pielęgnacji upraw rozumie się ścięcie pędu głównego.

Wielkość procentowa drzew uszkodzonych zostanie ustalona za pomocą powierzchni próbnej o kształcie prostokąta o wymiarach 20 x 50 m, wskazanej przez Przedstawiciela Zamawiającego w miejscu występowania największej koncentracji szkód (w przypadku braku możliwości wyznaczenia powierzchni próbnej o kształcie wskazanym powyżej, określenie poziomu uszkodzeń nastąpi na powierzchni wielkości 10 arów i kształcie wynikającym z przebiegu granic wydzielenia drzewostanowego objętego zabiegiem).

- 4) *w przypadku wykonywania ścinki pilarką wadliwą techniką – w wysokości 10 % wartości zleconych prac za każdą pozycję cięć ze stopniem wadliwych pni większym niż 20 %.*

Wielkość procentowa wadliwych pni zostanie ustalona za pomocą powierzchni próbnej o kształcie prostokąta o wymiarach 20 x 50 m, wskazanej przez Przedstawiciela Zamawiającego w miejscu występowania największej koncentracji wad (w przypadku braku możliwości wyznaczenia powierzchni próbnej o kształcie wskazanym powyżej, określenie poziomu uszkodzeń nastąpi na powierzchni wielkości 10 arów i kształcie wynikającym z przebiegu granic wydzielenia drzewostanowego objętego zabiegiem).

- 5) *za każdy przypadek wykonywania prac przez osoby z Personelu Wykonawcy, które nie posiadają odpowiednich kwalifikacji lub uprawnień do wykonywania czynności, w szczególności opisanych w § 7 ust. 4 Umowy - w wysokości 1000 zł;*
- 6) *za każdy przypadek wykonywania Przedmiotu Umowy przez osoby z Personelu Wykonawcy, które nie zostały zgłoszone zgodnie z § 7 ust. 5 Umowy - w wysokości 500 zł;*
- 7) *za pierwszy przypadek naruszenia obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w § 7 ust. 3 - w wysokości 5.000 zł;*
- 8) *za każdy następny przypadek naruszenia obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę - w wysokości procentu wartości Przedmiotu Umowy, o którym mowa w § 9 ust. 1 odpowiadającego wartości procentowej kryterium oceny ofert „Realizacja*

przedmiotu zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę” określonej w SIWZ.

- 9) za każdy przypadek niezastosowania oleju biodegradowalnego przy realizacji prac wchodzących w skład Przedmiotu Umowy – w wysokości 2000 zł;*
 - 10) za każdy przypadek niezastosowania mat chłonnych w miejscu tankowania pilarek, chyba, że Wykonawca zamiast mat chłonnych stosuje kanistry z bezpiecznymi końcówkami (dozownikami), uniemożliwiającymi rozlanie oleju i mieszanki paliwowej (przelanie) podczas tankowania pilarki – w wysokości 100 zł;*
 - 11) za każdy przypadek braku zestawu do pochłaniania oleju, które znajdują się na wyposażeniu urządzeń mechanicznych (harwesterów, forwarderów, ciągników itd.)– w wysokości 200 zł;*
- 2. Wykonawca jest uprawniony do naliczenia kary umownej za każdy rozpoczęty dzień zwłoki Zamawiającego w odbiorze prac na danej pozycji objętej Zleceniem - w wysokości 1 % wartości prac na danej pozycji objętej Zleceniem, w stosunku, do których Zamawiający pozostaje w zwłoce z odbiorem.*
 - 3. W przypadku odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 10% Wartości Przedmiotu Umowy niewykonanego do dnia odstąpienia.*
 - 4. Zamawiającemu służy prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość zastrzeżonych kar umownych, do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, na zasadach ogólnych wynikających z Kodeksu Cywilnego.*
 - 5. Odstąpienie od Umowy nie wyłącza uprawnienia Zamawiającego do dochodzenia kar umownych należnych z tytułu wystąpienia okoliczności mających miejsce przed złożeniem oświadczenia o odstąpieniu od Umowy.*

1. Wzór umowy wprowadza rozbudowany system kar umownych mających na celu sankcjonowanie niewykonania lub nienależytego wykonania zasadniczych obowiązków umownych Wykonawcy. Wprowadzenie katalogu kar umownych ma na celu ułatwienie Zamawiającemu realizacji odpowiedzialności kontraktowej Wykonawcy, a to z uwagi na brak konieczności wykazywania szkody poniesionej przez Zamawiającego w przypadku sporu sądowego dot. kar umownych. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecnictwem sądowym wystąpienie szkody nie jest przesłanką powstania wierzytelności z tytułu kary umownej.

Zaproponowany system kar umownych pozwala Zamawiającemu na dyscyplinowanie Wykonawcy w trakcie realizacji zamówienia przy założeniu, że odstąpienie od umowy będzie stosowane, jako ostateczność, w przypadkach kardynalnego lekceważenia warunków umowy przez Wykonawcę. System kar umownych pozwala również na pokrycie szkód wyrządzonych Zamawiającemu przez Wykonawcę w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy. Należy zwrócić uwagę na to, że kary umowne nie mogą stanowić źródła nieuzasadnionego dochodu Zamawiającego. Ich zastosowanie nie powinno mieć charakteru obligatoryjnego, natomiast musi służyć rzeczywistemu dyscyplinowaniu Wykonawcy lub pokryciu wyrządzonych przez niego szkód. Z drugiej jednak strony, biorąc pod uwagę publiczny charakter środków, którymi dysponuje Zamawiający oraz wagę zobowiązań podjętych przez Wykonawcę należy stwierdzić, że odstąpienie od naliczania kar umownych powinno być każdorazowo związane ze świadomą, przemyślaną decyzją Zamawiającego.

2. Zasadniczą karą umowną przewidzianą we wzorze umowy jest kara za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w realizacji prac na danej pozycji objętej Zleceniem w stosunku do terminu określonego w Zleceniu. Zdarzeniem rodzącym roszczenie o zapłatę tej kary jest zwłoka w realizacji prac

objętych Zleceniem. Kara dotyczyć będzie zarówno takich sytuacji, gdy Wykonawca nie wykona całości prac objętych Zleceniem, jak i części prac (w sytuacji, gdy w Zleceniu przewidziano dokonywanie odbiorów częściowych). W przypadku jednak, gdy Wykonawca w terminie wykonał część prac (odebranych odbiorem częściowym), czyli pozostaje w zwłoce z realizacją pozostałej części (pozostałych części) podstawą wymiaru kary będzie wartość prac na danej pozycji objętej Zleceniem, w stosunku, do których Wykonawca pozostaje w zwłoce.

Kara ta została zastrzeżona na okoliczność zwłoki, czyli zawinionego przez Wykonawcę niedotrzymania terminu określonego w Zleceniu. Jeżeli zatem niedotrzymanie terminu wykonania prac nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności (np. siła wyższa, uniemożliwienie realizacji prac przez Zamawiającego) to wówczas nie powstanie roszczenie o zapłatę kary umownej, względnie powstanie w mniejszym wymiarze.

2. Drugą z grup kar umownych przewidzianych w katalogu kar określonym w § 12 wzoru umowy jest grupa kar dotyczących niedopełnienia przez Wykonawcę wymogów jakościowych. Grupa ta obejmuje karę za każdy przypadek wykonania prac objętych Zleceniem w sposób sprzeczny z wymaganiami wynikającymi z Umowy lub Zlecenia, stwierdzony podczas odbiorów, w stosunku, do którego nie jest możliwe usunięcie nieprawidłowości. Wzór umowy nie przewiduje odbioru Przedmiotu Zlecenia z usterkami, tym nie mniej w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy mogą wystąpić przypadki, gdy wadliwa realizacja Przedmiotu Zlecenia powoduje skutki o charakterze nieodwracalnym (np. wyrobienie wadliwych sortymentów). Omawiana kara umowna ma dotyczyć właśnie tego typu przypadków.

Przewiduje się także kary za uszkodzenia drzew podczas pozyskania lub zrywki w ilości większej niż 5 % drzew pozostających po zabiegu, a w przypadku pielęgnowania gleby w uprawach, w ilości większej niż 3 % drzew pozostających po zabiegu na pozycji objętej przedmiotem Zlecenia oraz za wykonywanie ścinki pilarką wadliwą techniką. W obu przypadkach umowa określa szczegółowo metodologię ustalania faktu niedotrzymania wymogów jakościowych. Wymóg podania dopuszczalnego poziomu uszkodzeń był stosowany w umowach zawieranych pomiędzy PGL LP, a Wykonawcami prac leśnych od czasu przyjęcia przez nie certyfikacji w systemie FSC. Przyjęcie wymogu bez określenia sposobu pomiaru stopnia uszkodzeń powodowało, że leśnicy, każdorazowo w przypadku zaistnienia możliwości przekroczenia poziomu szkód musiał dokonać liczenia wszystkich drzew na powierzchni objętej zabiegiem. Zaproponowane rozwiązanie ogranicza pracochłonność określenia poziomu uszkodzeń drzewostanu i jednocześnie daje możliwość zweryfikowania dokonanych pomiarów. Zaleca się, aby określenie stopnia uszkodzeń drzewostanu było prowadzone jedynie w przypadkach wystąpienia realnego ryzyka jego przekroczenia. Decyzję o potrzebie określenia stopnia uszkodzenia drzewostanu powinien podejmować Przedstawiciel Zamawiającego (leśniczy) w trakcie sporządzania Protokołu Odbioru Robót bądź Protokołu Przekazania Pozycji.

3. Wzór umowy wprowadza także kary za niedotrzymanie obowiązków umownych w zakresie personelu, przy pomocy, którego Wykonawca realizuje Przedmiot Umowy. Postanowienia § 7 ust 6 wzoru umowy przewidują, że Wykonawca zobowiązuje się dopuścić do wykonywania poszczególnych prac osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami posiadają kwalifikacje do ich wykonania (np. odbyły odpowiednie szkolenia i ukończyły je z wynikiem pozytywnym, posiadają wymagane zaświadczenia kwalifikacyjne itp.). Karą za niewykonanie tego obowiązku jest kara za każdy przypadek wykonywania prac przez osoby z Personelu Wykonawcy, które nie posiadają odpowiednich kwalifikacji lub uprawnień do wykonywania czynności. Kara ta ma być karą zryczałtowaną (1000 zł) i naliczaną za każdy tego typu przypadek.

Drugą z katalogu tego rodzaju kar ma być kara za każdy przypadek wykonywania Przedmiotu Umowy przez osoby z Personelu Wykonawcy, które nie zostały zgłoszone zgodnie z § 7 ust. 5 Umowy. Kara ta jest związana z warunkiem udziału w postępowaniu dot. dysponowania osobami zdolnymi o wykonania zamówienia. W związku z postawieniem przez Zamawiającego ww. warunku udziału w postępowaniu, wzór umowy przewiduje (w § 7 ust. 5) zobowiązanie

Wykonawcy do wykonywania Przedmiotu Umowy przez osoby wskazane w Ofercie. Zobowiązanie to ma zagwarantować Zamawiającemu, iż w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca faktycznie będzie go realizował przy pomocy osób, które wskazał w ofercie celem wykazania spełnienia warunku udziału w postępowaniu. Zobowiązanie to ma zapobiec działaniom Wykonawcy polegającym na wykazaniu się określonym personelem na etapie postępowania poprzedzającego zawarcie umowy, a następnie oddelegowaniu do jej realizacji całkowicie innych osób o gorszych niż wymagane kwalifikacjach. Dopełnieniem tej regulacji jest omawiana kara umowna.

4. Niezwykle istotną, z punktu widzenia założeń, które leżą u podstaw wprowadzenia niecenowego kryterium oceny ofert jest kara umowna za naruszenie obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Przedmiotowe kryterium oceny ofert premiuje dodatkowymi punktami Wykonawców, którzy w ofercie zobowiążą się do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Na etapie postępowania podstawą przyznania dodatkowych punktów w ramach oceny ofert jest samo przyjęcie takiego zobowiązania. Aby zapewnić jego efektywną realizację i zapobiec przypadkom niewykonywania takiego obowiązku, wzór umowy zakłada progresywny system kar umownych. Za pierwszy przypadek naruszenia obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przewiduje się karę zryczałtowaną w kwocie 5.000 PLN. Kara ta ma stanowić swego rodzaju ostrzeżenie przed tego rodzaju naruszeniami obowiązków umownych. Na wypadek jednak wystąpienia każdego następnego przypadku naruszenia obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę kara wynosić będzie równowartość procentu wartości Przedmiotu Umowy odpowiadającego wartości procentowej kryterium oceny ofert „Realizacja przedmiotu zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę” określonej w SIWZ (czyli aż 20%). Innymi słowy, za sprawą naliczenia omawianej kary umownej nieojojalny Wykonawca, który na etapie oceny ofert zobowiązał się do realizacji zamówienia za pomocą osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zostanie pozbawiony korzyści ekonomicznych, które osiągnął w ramach oceny ofert.

Zapewnieniu efektywności przedmiotowych zapisów umownych służyć mają obowiązki szczegółowe opisane w SIWZ oraz w umowie. SIWZ wśród formalności, jakie powinny być dopełnione po wyborze ofert w celu zawarcia umowy (pkt 15 SIWZ) przewiduje konieczność przedłożenia kopii umów o pracę w przypadku, gdy Wykonawca w ofercie zobowiązał się realizować przedmiot zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Z kolei umowa w § 7 ust. 4 ustanawia obowiązek Wykonawcy, zgodnie, z którym, w przypadku zmiany składu osobowego Personelu Wykonawcy, w stosunku, do którego Wykonawca w Ofercie zobowiązał się wykonywać Przedmiot Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, przed dopuszczeniem tych osób do wykonywania poszczególnych prac Wykonawca obowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu kopie umów o pracę oraz obowiązek przedkładania takich umów na każde żądanie Zamawiającego.

Kara za naruszenie obowiązku realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę dotyczyć będzie tylko i wyłącznie tych kategorii pracowników Wykonawcy oraz takiej ilości etatów, które zostaną określone w SIWZ w ramach opisu kryteriów oceny ofert.

§ 13

Ubezpieczenia

1. **Wykonawca, zgodnie z wymaganiami SIWZ, przed zawarciem Umowy zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej („Ubezpieczenie OC”) na sumę ubezpieczenia nie mniejszą niż _____ zł.**
2. **Wykonawca zobowiązuje się do utrzymywania przez okres wykonywania Przedmiotu Umowy Ubezpieczenia OC Polisę lub inny dokument potwierdzający kontynuację ubezpieczenia od dnia następnego po dniu ustania poprzedniej ochrony ubezpieczeniowej wraz z dowodem opłacenia składek na to ubezpieczenie Wykonawca będzie przedkładał Zamawiającemu nie później niż na 14 dni przed dniem wygaśnięcia poprzedniej umowy ubezpieczenia.**
3. **Jeżeli Wykonawca nie wykona obowiązku, o którym, mowa w ust. 2, Zamawiający wedle swojego wyboru może:**
 - 1) **odstąpić od Umowy;**
 - 2) **ubezpieczyć Wykonawcę na jego koszt, przy czym koszty poniesione na ubezpieczenie Wykonawcy Zamawiający potrąci z wynagrodzenia, a gdyby potrącenie to nie było możliwe – zaspokoi się z Zabezpieczenia.**

1. Przewiduje się, iż wzór umowy (stanowiący załącznik do SIWZ) ustanawiać będzie obowiązek utrzymywania przez Wykonawcę ubezpieczenia OC przez cały okres realizacji Przedmiotu Umowy. Przedłożenie polisy OC potwierdzającej posiadanie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej będzie następować jeszcze przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego i stanowić będzie jedną z formalności poprzedzających zawarcie umowy (por. pkt 15 SIWZ). Z tego powodu umowa nie wskazuje na obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC, lecz potwierdza fakt zawarcia takiej umowy ubezpieczenia i ustanawia obowiązek utrzymywania ochrony ubezpieczeniowej do końca realizacji Przedmiotu Umowy. Polisę lub inny dokument potwierdzający kontynuację ubezpieczenia wraz z dowodem opłacenia składek na to ubezpieczenie Wykonawca będzie miał obowiązek przedłożyć Zamawiającemu nie później niż na 14 dni przed dniem wygaśnięcia poprzedniej umowy ubezpieczenia. Zaniechanie wykonania tego obowiązku będzie Zamawiającego uprawniało do odstąpienia od Umowy lub ubezpieczenia samodzielnie Wykonawcę na jego koszt, przy czym koszty poniesione przez Zamawiającego na ubezpieczenie Wykonawcy Zamawiający będzie uprawniony potrącić Wykonawcy z wynagrodzenia, a gdyby potrącenie to nie było możliwe – zaspokoić z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

2. Kwota wymaganego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna zostać określona samodzielnie przez Zamawiającego z uwzględnieniem czynników zwiększających ryzyko szkodowości (prawdopodobieństwo wystąpienia szkód oraz ich potencjalną wysokość) w trakcie realizacji umowy, takich w szczególności jak możliwość uszkodzenia cennych drzewostanów w trakcie realizacji prac, rozdrobnienie kompleksów leśnych, na jakich wykonywany jest przedmiot umowy, możliwość uszkodzenia przez Wykonawcę dróg i innej infrastruktury leśnej lub obiektów turystycznych bądź edukacyjnych, zagęszczenie miejscowości zwiększające ryzyko powstania szkód na osobach, możliwość uszkodzeń w obiektach osób trzecich (np. sieci energetycznych, dróg publicznych).

3. Suma ubezpieczenia OC wymaganego na okres realizacji Przedmiotu Umowy musi być obowiązkowo podana w SIWZ, ponieważ jest to koszt, który musi zostać ujęty w cenie oferty, zaś art. 29 ust. 1 PZP przewiduje, że przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Konieczność wykupienia ubezpieczenia OC jest właśnie jedną z okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty.

§ 14

Odstąpienie od Umowy

1. **Zamawiający ma prawo odstąpienia od Umowy w przypadku:**
 - 1) **gdy Wykonawca co najmniej dwukrotnie wyrządził Zamawiającemu szkodę na kwotę nie mniejszą niż 5 000 zł za każdy przypadek;**
 - 2) **gdy Wykonawca co najmniej dwukrotnie naruszył obowiązek realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.**
 - 3) **niedokonania odbioru przez Zamawiającego co najmniej trzech Zleceń z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy;**
 - 4) **dwukrotnego niewykonania przez Wykonawcę pisemnych zaleceń wydanych przez Przedstawiciela Zamawiającego dotyczących sposobu wykonywania prac;**
 - 5) **naliczenia Wykonawcy kar umownych na kwotę stanowiącą ponad 20 % Wartości Przedmiotu Umowy.**
2. **Zamawiający ma ponadto prawo odstąpić od Umowy w części, tj. w zakresie zobowiązań nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu, jeżeli Wykonawca narusza postanowienia Umowy dotyczące sposobu wykonania Przedmiotu Umowy. Oświadczenie o odstąpieniu powinno zostać poprzedzone wezwaniem drugiej Strony do należytego wykonywania Przedmiotu Umowy. Oświadczenie o odstąpieniu może być złożone w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o przyczynach stanowiących podstawę odstąpienia.**
3. **Odstąpienie od Umowy może nastąpić do końca terminu wskazanego w § 3 ust. 1.**
4. **Odstąpienie od Umowy wywołuje skutek w stosunku do zobowiązań nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu. Po odstąpieniu od Umowy Zamawiający dokona inwentaryzacji prac wykonanych do dnia odstąpienia. Zamawiający jest uprawniony do odebrania prac wykonanych do dnia odstąpienia za zapłatą wynagrodzenia.**
5. **W razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, Zamawiający może odstąpić od Umowy w całości lub części w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach.**

1. Katalog przesłanek uzasadniających złożenie przez Zamawiającego oświadczenia o odstąpieniu od umowy przewiduje najbardziej rażące przypadki niedopełnienia zobowiązań umownych przez Wykonawcę.

2. Na szczególną uwagę zasługuje przesłanka upoważniająca Zamawiającego do odstąpienia od umowy w przypadku, gdy Wykonawca co najmniej dwukrotnie naruszył obowiązek realizacji Przedmiotu Umowy przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Umowa przewiduje również mechanizm odstąpienia od umowy w przypadku, gdy Wykonawca wprawdzie nie narusza zasadniczych obowiązków umownych, ale dopuszcza się powtarzających się drobnych naruszeń. Zamawiający może bowiem odstąpić od umowy także w przypadku naliczenia Wykonawcy kar umownych na kwotę stanowiącą ponad 20 % Wartości Przedmiotu Umowy.

4. Wzór umowy wyraźnie precyzuje, iż odstąpienie od Umowy wywołuje skutek w stosunku do zobowiązań nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu. Jednocześnie, mając na uwadze ochronę interesów Zamawiającego wzór umowy wprowadza regulację w myśl, której Zamawiający jest uprawniony do odebrania prac wykonanych do dnia odstąpienia za zapłatą wynagrodzenia. Umożliwia to dokonanie odbioru prac wykonanych prawidłowo na podstawie Zleceń udzielonych przed złożeniem oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

§ 15

Zmiana Umowy

1. **Zamawiający przewiduje możliwość zmian postanowień Umowy w stosunku do treści Oferty, na podstawie, której dokonano wyboru Wykonawcy, w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z okoliczności wymienionych poniżej, z uwzględnieniem podawanych warunków ich wprowadzenia:**
 - 1) **Zamawiający dopuszcza możliwość przedłużenia terminu realizacji Przedmiotu Umowy o okres odpowiadający okresowi trwania przeszkody uniemożliwiającej realizację Przedmiotu Umowy lub o okres niezbędny do wykonania Przedmiotu Umowy w minimalnym wymiarze deklarowanym przez Zamawiającego w § 1 ust. 3 Umowy, jeżeli w trakcie obowiązywania Umowy wystąpią okoliczności uniemożliwiające jej realizację zgodnie z warunkami opisanymi w Umowie, za które odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca ani Zamawiający.**
 - 2) **Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian w sposobie wykonywania Przedmiotu Umowy, w przypadku, gdy wystąpi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:**
 - a) **konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań niż wskazane w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem Przedmiotu Umowy albo naruszałoby obowiązujące przepisy prawa;**
 - b) **konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań albo innymi środkami ze względu na zmiany obowiązującego prawa lub regulacji obowiązujących w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe;**
 - c) **pojawienie się nowszych technologii wykonania prac gwarantujących co najmniej ten sam standard wykonania Przedmiotu Umowy oraz nie powodujących większych strat i zanieczyszczeń w środowisku naturalnym niż te, które mogą powstać przy wykonywaniu Przedmiotu Umowy w sposób pierwotnie nią opisany.**
 - 3) **Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian w zakresie sposobu organizacji spełnienia świadczenia, w tym przeprowadzania odbiorów, jeśli nie zmniejszy to standardu świadczenia usług i nie spowoduje zwiększenia kosztów dokonywania odbiorów, które obciążałyby Zamawiającego.**
 - 4) **Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian części zamówienia, które Wykonawca przewidział do realizacji za pomocą podwykonawców na inne części zamówienia, w tym również na części, których Wykonawca nie wskazał w**

złożonej przez siebie ofercie. Zmiana nie może pociągnąć za sobą zmiany terminu realizacji ani zwiększenia wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

- 5) *W przypadku zawarcia Umowy z wykonawcami wspólnie ubiegającymi się o udzielenie zamówienia dopuszcza się zmianę członka konsorcjum upoważnionego do wystawiania faktur i do odbioru wynagrodzenia w imieniu wszystkich członków konsorcjum.*
- 6) *Dopuszcza się zmianę w zakresie treści dokumentów przedstawianych wzajemnie przez Strony w trakcie realizacji Umowy lub sposobu informowania o realizacji Umowy. Zmiana ta nie może spowodować braku informacji niezbędnych Zamawiającemu do prawidłowej realizacji Umowy.*
- 7) *Ponadto Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian w przypadku:*
 - a) *wystąpienia siły wyższej, co uniemożliwia wykonanie Przedmiotu Umowy zgodnie z SIWZ;*
 - b) *rezygnacji przez Zamawiającego z realizacji części Przedmiotu Umowy.*

W takim przypadku wynagrodzenie przysługujące Wykonawcy zostanie pomniejszone, przy czym Zamawiający zapłaci za wszystkie spełnione świadczenia.

2. *Wystąpienie którejkolwiek z okoliczności wskazanych w ust. 1 nie stanowi zobowiązania Stron do wprowadzenia zmiany.*

1. Opracowany wzór umowy zawiera regulacje pozwalające na elastyczne dostosowywanie procesu jej realizacji do zmieniających się warunków. Wśród nich wymienić należy prawo opcji (§ 1 ust. 6 – 8), klauzula redukcyjna (§ 1 ust. 3), czy też możliwość modyfikacji Zlecenia (§ 2 ust. 9). Tym nie mniej wzór umowy przewiduje również postanowienia dotyczące jej zmiany, pozwalające dostosować jej postanowienia do zmieniających się warunków jej realizacji.

2. Przesłanki zmiany umowy zostały odniesione do okoliczności utrudniających wykonanie zobowiązań Stronom, które relatywnie często mogą wystąpić w trakcie jej realizacji bądź do okoliczności, które dostosowywałyby proces realizacji umowy do zmienionych warunków.

3. Zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 144 ust. 1 PZP umowa określa zarówno przesłanki zmiany umowy, jak i warunki zmiany.

4. W przesłankach zmiany nie przewiduje się dokonywania zmiany cen jednostkowych wynikających z oferty.

§ 16

Porozumiewanie się Stron

1. *Strony w sprawach dotyczących realizacji Przedmiotu Umowy porozumiewać się będą pisemnie, pocztą elektroniczną lub faksem, przy czym za datę otrzymania dokumentów, Strony uznają dzień ich przekazania pocztą elektroniczną lub faksem.*

2. *Dane kontaktowe Stron:*

Zamawiający:

Adres: _____

Telefon: _____
Fax: _____
e-mail: _____
Wykonawca:
Imię i Nazwisko _____
Adres: _____
Telefon: _____
Fax: _____
e-mail: _____

3. **Zmiana danych wskazanych powyżej w ust. 2 nie stanowi zmiany Umowy i wymaga jedynie pisemnego powiadomienia drugiej Strony.**
4. **Zamawiający powiadomi pisemnie o osobach uprawnionych z jego strony do zlecania prac, kontroli i nadzoru ich wykonania oraz odbioru prac objętych przedmiotem Zleceń („Przedstawiciel Zamawiającego”). Powiadomienie nastąpi, wedle wyboru Zamawiającego, pisemnie, pocztą elektroniczną lub faxem**
5. **Przedstawicielem Wykonawcy uprawnionym m.in. do potwierdzania przekazania Zlecenia, uczestnictwa w odbiorach prac jest _____.**
6. **W przypadku zmiany Przedstawiciela Zamawiającego, Zamawiający powiadomi o ustanowieniu nowego Przedstawiciela Zamawiającego. Powiadomienie nastąpi, wedle wyboru Zamawiającego, pisemnie, pocztą elektroniczną lub faxem.**

1. Wzór umowy nie zakłada wskazania w umowie Przedstawiciela Zamawiającego upoważnionych do reprezentacji w poszczególnych aspektach jej realizacji (udzielanie zaleceń, kontrolę realizacji, odbiory). Zamawiający obowiązany jest natomiast powiadomić Wykonawcę o osobach uprawnionych z jego strony do zlecania prac, kontroli i nadzoru ich wykonania oraz odbioru prac objętych przedmiotem Zleceń. Przyjęte rozwiązanie podyktowane jest faktem, iż ze strony Zamawiającego zazwyczaj występuje większe grono osób, którego skład jest zmienny w czasie.

2. Ponieważ wskazanie Przedstawiciela Zamawiającego, jak również informacja o ustanowieniu nowego Przedstawiciela Zamawiającego, stanowi ważny aspekt realizacji umowy, to umowa przewiduje obowiązek dokonywania przez Zamawiającego zawiadomień w tych sprawach pisemnie, pocztą elektroniczną bądź faxem.

§ 17

Rozstrzyganie sporów

1. **Zamawiający i Wykonawca podejmą starania, aby rozstrzygnąć ewentualne spory wynikające z Umowy ugodowo poprzez bezpośrednie negocjacje.**
2. **Jeżeli po upływie 15 dni od daty powstania sporu Zamawiający i Wykonawca nie będą w stanie rozstrzygnąć sporu ugodowo, spór zostanie rozstrzygnięty przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.**

1. Wzór umowy zakłada, iż przed wytoczeniem powództwa dotyczącego roszczeń wynikających z umowy strony podejmą próbę ugodowego rozstrzygnięcia powstałego sporu. W ten sposób opracowany wzór umowy nawiązuje do coraz powszechniejszej w systemie prawa polskiego tendencji do ugodowego rozstrzygania sporów powstających w obrocie gospodarczym. Ugodowe zakończenie sporu powstałego pomiędzy stronami jest zazwyczaj rozwiązaniem bardziej efektywnym niż prowadzenie długotrwałego procesu sądowego, przede wszystkim z uwagi na możliwość szybszego zakończenia sporu oraz możliwość uniknięcia kosztów prowadzenia procesu.

2. Aby nie przedłużać etapu negocjacji wzór umowy przewiduje, że jeżeli po upływie 15 dni od daty powstania sporu Zamawiający i Wykonawca nie będą w stanie rozstrzygnąć sporu ugodowo, to każda ze stron może wystąpić z powództwem do sądu. Umowa pozwala zatem wypracować stosunkowo szybko ostateczne kompromisowe rozwiązanie nie tamując jednak drogi do rozstrzygnięcia sądowego w przypadku niemożności wypracowania porozumienia.

3. Wzór umowy przewiduje, iż spory wynikające z umowy będą rozstrzygane przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego (tzw. umowna właściwość sądu). Wskazane postanowienie umowne jest oparte na postanowieniach art. 46 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, który przewiduje, że strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wyniknąć z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten będzie wówczas wyłącznie właściwy, co oznacza, iż w przypadku wytoczenia powództwa przed inny sąd niż określony w drodze właściwości umownej, sąd ten przekaze sprawę sądowi określönemu w umowie.